

Kasutusjuhend

© Copyright 2019 HP Development Company, L.P.

AMD on ettevõtte Advanced Micro Devices, Inc. kaubamärk. Bluetooth on selle omaniku kaubamärk ja HP Inc. kasutab seda litsentsi alusel. DisplayPort™ ja DisplayPort™ logod on kaubamärgid, mille omanik on Video Electronics Standards Association (VESA) USA-s ja teistes riikides. Intel, Celeron, Pentium ja Thunderbolt on ettevõtte Intel Corporation või selle sidusettevõtete kaubamärgid USA-s ja teistes riikides. Miracast® on Wi-Fi Alliance registreeritud kaubamärk. Windows on ettevõtte Microsoft Corporation registreeritud kaubamärk või kaubamärk USA-s ja/või muudes riikides.

Käesolevas dokumendis sisalduvat teavet võidakse ette teatamata muuta. Ainsad HP toodete ja teenuste garantiid on sätestatud vastavate toodete ja teenustega kaasnevates garantii lühiavaldustes. Käesolevas dokumendis avaldatud ei või mingil juhul tõlgendada täiendava garantii pakkumisena. HP ei vastuta siin leiduda võivate tehniliste või toimetuslike vigade ega väljajätmistest eest.

Esimene väljaanne: juuni 2019

Dokumendi number: L59064-E41

Tootemärkus

Selles kasutusjuhendis on kirjeldatud funktsioone, mis on enamiku mudelite puhul samad. Mõni funktsioonidest ei pruugi teie arvutis saadaval olla.

Kõik funktsioonid ei ole kõigis Windowsi väljaannetes või versioonides saadaval. Süsteemid võivad vajada täiendatud ja/või eraldi ostetud riistvara, draivereid, tarkvara või BIOS-i värskendust, et Windowsi funktsioonidest maksimumi võtta. Operatsioonisüsteemi Windows 10 värskendatakse automaatselt. See funktsioon on alati lubatud. Värskenduste osas võivad aeg-ajalt rakenduda ISP tasud ning täiendavad nõuded. Vaadake <http://www.microsoft.com>.

Uusimate kasutusjuhendite nägemiseks minge aadressile <http://www.hp.com/support> ja järgige juhiseid, et leida oma toode. Seejärel klõpsake **User Guides** (Kasutusjuhendid).

Tarkvaratingimused

Sellesse arvutisse eelinstallitud mis tahes tarkvaratoodet installides, kopeerides, alla laadides või mis tahes muul viisil kasutades nõustute, et olete kohustatud järgima HP lõppkasutaja litsentsilepingu (EULA) tingimusi. Kui te ei nõustu litsentsilepingu tingimustega, on ainuke teie jaoks saadaolev heastamisvahend kogu selle toote (riistvara ja tarkvara) kasutamata tagastamine 14 päeva jooksul raha täies mahus tagasimakse taotlemiseks kooskõlas müüja tagasimaksetingimustega.

Lisateabe saamiseks või kogu arvuti hinna ulatuses tagasimakse taotlemiseks võtke ühendust müüjaga.

Ohutusmärkus

 HOIATUS! Kuumusest tulenevate vigastuste või arvuti ülekuumenemise vältimiseks ärge hoidke arvutit kasutamise ajal süles ega tõkestage arvuti ventilatsiooniavasid. Kasutage arvutit ainult kõval tasasel alusel. Jälgige, et mõni muu kõva (nt kõrvalasuv printer) või pehme pinnaga (nt padjad, vaip või riietuse) objekt ei blokeeriks õhuvoolu liikumist ventilatsiooniavadest. Samuti ärge hoidke arvuti kasutamisel vahelduvvooluadapterit vastu nahka või pehme pinnaga objekti (nt padjad, vaip või riietuse). Arvuti ja vahelduvvooluadapter vastab kohaldatavates ohutusstandardites sätestatud välispinna temperatuuri piirangutele.

Protsessori konfiguratsioonisäte (ainult teatud mudelitel)

 NB! Teatud arvutimudelid on konfigureeritud Intel® Pentium®-i N35xx-/N37xx-seeria või Celeron®-i N28xx-/N29xx-/N30xx-/N31xx-seeria protsessori ja Windows®-i operatsioonisüsteemiga. **Kui teie arvuti on konfigureeritud kirjeldatud moel, ärge muutke neil mudelitel üksuses msconfig.exe protsessori konfiguratsioonisätet 4 või 2 protsessorilt 1 protsessorile.** Kui te seda teete, siis arvuti ei taaskäivitu. Algsätete taastamiseks peate taastama tehasesätteid.

Sisukord

1 Alustamine	1
Teabe otsimine	1
2 Komponentid	3
Riistvara tuvastamine	3
Tarkvara tuvastamine	3
Parem külg	3
Vasak külg	5
Ekraanid	6
Klaviatuuriala	8
Puuteplaat	8
Märgutuled	9
Nupud, ventilatsiooniavad, kõlarid ja sõrmejäljelugeja	11
Eriklahvid	13
Toiminguklahvid	14
Kiirklahvid (ainult teatud mudelitel)	15
Põhi	16
Esikülg	16
Märgised	17
SIM-kaardi sisestamine (ainult teatud mudelitel)	18
3 Võrguühendused	20
Ühenduse loomine traadita võrguga	20
Traadita ühenduse juhtelementide kasutamine	20
Traadita ühenduse nupp	20
Operatsioonisüsteemi juhtelemendid	20
Ühenduse loomine WLAN-iga	21
HP Mobile Broadbandi kasutamine (ainult teatud toodetel)	21
GPS-i kasutamine (ainult teatud toodetel)	22
Bluetooth-seadmete (ainult teatud toodetel) kasutamine	22
Bluetooth-seadmete ühendamise	22
Lähiväljaside kasutamine teabe jagamiseks (ainult teatud mudelitel)	22
Jagamine	23
Ühenduse loomine kaabelvõrguga	23
Ühenduse loomine kohtvõrguga (LAN) (ainult teatud toodetel)	23
Funktsiooni HP LAN-Wireless Protection kasutamine (ainult teatud toodetel)	24

Funktsiooni HP LAN-Wireless Protection sisselülitamine ja kohandamine	24
Rakenduse HP MAC Address Pass Through kasutamine võrku ühendatud arvuti tuvastamiseks (ainult teatud mudelitel)	25
MAC Address Pass Through kohandamine	25
4 Ekraanil navigeerimine	26
Puuteplaadi- ja puutekraanizestide kasutamine	26
Koputamine	26
Kahe sõrme kokkusurumine ja laialiliigutamine suuruse muutmiseks	27
Kahe sõrmega libistamine (puuteplaat ja täpse puuteplaadi lahendus)	27
Kahe sõrmega koputus (puuteplaat ja täpse puuteplaadi lahendus)	27
Kolme sõrmega koputus (puuteplaat ja täpse puuteplaadi lahendus)	28
Nelja sõrmega koputus (puuteplaat ja täpse puuteplaadi lahendus)	28
Kolme sõrmega nipsamine (puuteplaat ja täpse puuteplaadi lahendus)	29
Nelja sõrmega nipsamine (täpse puuteplaadi lahendus)	29
Ühe sõrmega libistamine (puutekraanidel)	30
Valikulise klaviatuuri ja hiire kasutamine	30
Ekraaniklaviatuuri kasutamine (ainult teatud mudelitel)	30
5 Meelelahutusfunktsioonid	31
Kaamera kasutamine (ainult teatud mudelitel)	31
Heli kasutamine	31
Kõlarite ühendamise	31
Kõrvaklappide ühendamise	31
Peakomplekti ühendamise	32
Helisätete kasutamise	32
Video kasutamine	32
DisplayPorti-seadmete ühendamise C-tüüpi USB-kaabli abil (ainult teatud mudelitel)	33
Videoseadmete ühendamise HDMI-kaabli abil (ainult teatud toodetel)	34
HDMI-heli häälestamine	34
Juhtmega kuvarite tuvastamine ja ühendamise MultiStream Transporti abil	35
Kuvamisseadmete ühendamise arvutitega, millel on AMD graafika (koos valikulise jaoturiga)	35
Miracastiga ühilduvate traadita kuvaseadmete leidmine ja nendega ühendamise (ainult teatud mudelitel)	35
Andmeedastuse kasutamine	35
Seadmete ühendamise C-tüüpi USB-porti (ainult teatud mudelid)	36
6 Toitehaldus	37
Unerežiimi kasutamine	37
Unerežiimi käivitamine ja sellest väljumine	37

Arvuti sulgemine (väljalülitamine)	37
Toiteikooni ja toitesuvandite kasutamine	38
Arvuti kasutamine akutoitel	38
Funktsiooni HP Fast Charge kasutamine (ainult teatud toodetel)	38
Aku laetuse taseme kuvamine	39
Akutoite säästmine	39
Aku tühjenemise tuvastamine	39
Tegutsemine aku tühjenemise korral	39
Tegutsemine aku tühjenemise korral, kui välistoide on saadaval	39
Tegutsemine aku tühjenemise korral, kui mitte ühtegi toiteallikat pole saadaval	39
Mitte-eemaldatav aku	39
Arvuti kasutamine välistoitel	40
7 Turvalisus	41
Arvuti kaitsmine	41
Paroolide kasutamine	41
Paroolide määramine Windowsis	42
Paroolide määramine arvuti häälestusutiliidis	42
BIOS-i halduriparooli haldamine	42
BIOS-i halduriparooli sisestamine	44
Windows Hello (ainult teatud mudelitel)	44
Viirusetõrjetarkvara kasutamine	44
Tulemüritarkvara kasutamine	45
Valikulise turvakaabli (ainult teatud toodetel) kasutamine	45
Sõrmejäljelugeja (ainult teatud mudelitel)	45
Sõrmejäljelugeja asukoha tuvastamine	45
8 Hooldus	46
Programmide ja draiverite värskendamine	46
Arvuti puhastamine	46
Puhastustoimingud	46
Ekraani puhastamine	47
Külgede ja kaane puhastamine	47
Puuteplaadi, klaviatuuri ja hiire puhastamine (ainult teatud toodete puhul)	47
Arvutiga reisimine või selle transportimine	47
9 Varundus- ja taasteteave	49
Rakenduse HP ThinUpdate kasutamine	49

10	Uutiliidid Computer Setup (BIOS), TPM ja HP Sure Start	50
	Häälestusutiliidi Computer Setup kasutamine	50
	Häälestusutiliidi Computer Setup avamine	50
	Navigeerimine ja valimine häälestusutiliidis Computer Setup	50
	Tehasesätete taastamine häälestusutiliidis Computer Setup	50
	BIOS-i värskendamine	51
	BIOS-i versiooni tuvastamine	51
	BIOS-i värskenduse allalaadimine	51
	Klahviga f9 avatava viiba kaudu buutimisjärjestuse muutmine	52
	TPM BIOS-i sätted (ainult teatud toodetel)	52
	HP Sure Starti kasutamine (ainult teatud toodetel)	53
11	HP PC Hardware Diagnosticsi kasutamine	54
	Uutiliidi HP PC Hardware Diagnostics Windows kasutamine (ainult teatud mudelitel)	54
	Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics Windows allalaadimine	54
	Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics Windows uusima versiooni allalaadimine	54
	HP Hardware Diagnostics Windows allalaadimine tootenime või -numbri alusel (ainult teatud mudelid)	55
	Uutiliidi HP PC Hardware Diagnostics Windows installimine	55
	Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics UEFI kasutamine	55
	Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics UEFI käivitamine	56
	Uutiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI laadimine USB-seadmesse	56
	Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics UEFI uusima versiooni allalaadimine	56
	Uutiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI laadimine tootenime või -numbri alusel (ainult teatud mudelid)	56
	Remote HP PC Hardware Diagnosticsi UEFI sätete (ainult teatud mudelitel) kasutamine	57
	Uutiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI allalaadimine	57
	Uutiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI uusima versiooni allalaadimine	57
	Uutiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI allalaadimine tootenime või - numbri alusel	57
	Uutiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI sätete kohandamine	57
12	Tehnilised andmed	59
	Toitevool	59
	Töökeskkond	60
13	Elektrostaatiline lahendus	61

14 Hõlbustus	62
HP ja hõlbustus	62
Vajalike tehnoloogiavahendite otsimine	62
HP jaoks oluline tegevus	62
International Association of Accessibility Professionals (IAAP)	62
Parima abitehnoloogia otsimine	63
Vajaduste hindamine	63
Ligipääs HP toodetele	63
Standardid ja seadusandlus	64
Standardid	64
Volitus 376 – EN 301 549	64
Web Content Accessibility Guidelines (WCAG)	64
Seadusandlus ja regulatsioonid	64
Kasulikud hõlbustusressursid ja lingid	65
Organisatsioonid	65
Õppeasutused	65
Muud puudeallikad	65
HP lingid	65
Toega ühenduse võtmine	66
Tähestikuline register	67

1 Alustamine

Pärast arvuti häälestamist ja registreerimist soovib HP oma nutika investeeringu parimaks kasutuseks järgmisi juhiseid järgida.

- **Interneti-ühenduse loomine** – häälestage kaabel- või traadita võrk, et saaksite luua Interneti-ühenduse. Lisateavet leiate jaotisest [Võrguühendused lk 20](#).
- **Uuendage viirusetõrjetarkvara** – kaitske arvutit viiruste põhjustatava kahju eest. Tarkvara on arvutisse eelinstallitud. Lisateavet leiate jaotisest [Viirusetõrjetarkvara kasutamine lk 44](#).
- **Arvuti tundmaõppimine** – tutvuge arvuti funktsioonidega. Lisateavet leiate jaotistest [Komponendid lk 3](#) ja [Ekraanil navigeerimine lk 26](#).
- **Installitud tarkvaraga tutvumine** – uurige, milline tarkvara on arvutisse eelinstallitud.
Valige nupp **Start**.
– või –
Paremklõpsake nuppu **Start**, seejärel valige **Rakendused ja funktsioonid**.
- **Varundage kõvaketas** – luues taastekettad või USB-taastdraivi. Vaadake jaotist [Varundus- ja taasteteave lk 49](#).

Teabe otsimine

Toote üksikasjade ressursside, juhiste ja muu leidmiseks kasutage seda tabelit.

Tabel 1-1 Lisateave

Ressurss	Sisu
<i>Häälestusjuhised</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Arvuti häälestuse ja funktsioonide ülevaade
HP tugi HP toe saamiseks avage aadress http://www.hp.com/support , järgige juhiseid ja leidke oma toode.	<ul style="list-style-type: none"> • Võrguvestlus HP tehnikuga • Toeteenuste telefoninumbrid • Varuosade videod (ainult teatud mudelitel) • Hooldus- ja teenindusjuhendid • HP teeninduskeskuste asukohad
Süsteemiteave Süsteemiteabe kuvamiseks toimige järgmiselt. <ul style="list-style-type: none"> • Klõpsake nuppu Start, valige HP ja seejärel valige HP süsteemiteave.	<ul style="list-style-type: none"> • Operatsioonisüsteemi nimi ja versioon • Süsteemi nudel ja tüüp • Protsessori tüüp • BIOS-i versioon ja kuupäev • Riistvara ressursid • Süsteemi komponendid • Tarkvarakeskkond
<i>Ohutuse ja mugavuse juhend</i> Juhendile ligipääsemine:	<ul style="list-style-type: none"> • Tööjaama õige häälestus

Tabel 1-1 Lisateave (järg)

Ressurss	Sisu
<p>▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale HP dokumendid ja seejärel klõpsake suvandit HP dokumendid.</p> <p>– või –</p> <p>▲ Küllastage veebisaiti http://www.hp.com/ergo.</p> <p>NB! Kasutusjuhendi uusima versiooni vaatamiseks peate olema Internetiga ühendatud.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Arvutikasutajate kehahoiakut ja tööharjumusi käsitlevad juhtnöörid, mis suurendavad mugavustunnet ja vähendavad vigastusohu • Elektri- ja mehaanilise ohutuse teave
<p><i>Normatiiv-, ohutus- ja keskkonnakaitsealane teave</i></p> <p>Dokumendile ligipääsemiseks tehke järgmist.</p> <p>▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale HP Documentation (HP dokumendid) ja seejärel klõpsake suvandil HP Documentation (HP dokumendid).</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Olulised normatiivmärkused, sh teave akude õige utiliseerimise kohta, kui on vajalik.
<p><i>Piiratud garantii*</i></p> <p>Dokumendile ligipääsemiseks tehke järgmist.</p> <p>▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale HP Documentation (HP dokumendid) ja seejärel klõpsake suvandil HP Documentation (HP dokumendid).</p> <p>– või –</p> <p>▲ Küllastage veebisaiti http://www.hp.com/go/orderdocuments.</p> <p>NB! Kasutusjuhendi uusima versiooni vaatamiseks peate olema Internetiga ühendatud.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Arvuti spetsiaalne garantiialane teave

*HP piiratud garantii leiata toote saadaolevate kasutusjuhendite hulgast ja/või pakendis kaasas olevalt CD-lt või DVD-lt. Mõne riigi või piirkonna puhul on pakendis kaasas trükitud HP garantii. Riigi/piirkonna puhul, kus trükitud garantiid kaasas pole, võite hankida koopia veebiaadressilt <http://www.hp.com/go/orderdocuments>. Aasia ja Vaikse ookeani piirkonnas ostetud toodete puhul saate kirjutada HP-le järgmisel aadressil: POD, PO Box 161, Kitchener Road Post Office, Singapore 912006. Kaasake kirja toote nimi, oma nimi, telefoninumber ja postiaadress.

2 Komponentid

Teie arvuti sisaldab hinnatud komponente. Selles peatükis on kirjeldatud arvuti komponente, nende asukohta ja tööd.

 MÄRKUS. Mõned toimingud selles kasutusjuhendis võivad vajada administraatori sisselogimist. Kui te ei pääse vaatamata juhiste järgimisele alltoodud ja kogu kasutusjuhendis leiduvale teabele ligi, siis logige esmalt süsteemi sisse administraatori kontot kasutades.

Riistvara tuvastamine

Et saada teada, milline riistvara arvutisse installitud on, toimige järgmiselt:

- ▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `seadmehaldur` ja seejärel valige rakendus **Seadmehaldur**.

Loendis kuvatakse kõik teie arvutisse installitud seadmed.

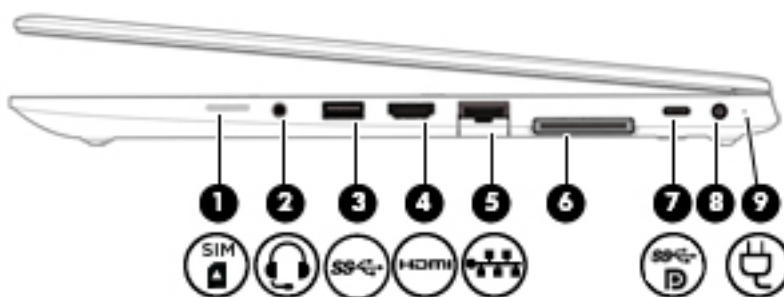
Teabe saamiseks süsteemi riistvarakomponentide ja süsteemi BIOS-i versiooni numbri kohta valige nupp **Start**, seejärel **HP** kaust ja lõpuks **HP süsteemiteave**.

Tarkvara tuvastamine

Et saada teada, milline tarkvara arvutisse paigaldatud on, toimige järgmiselt:

1. Logige süsteemi sisse administraatori kontot kasutades.
2. Paremklopsake nupul **Start** ja seejärel valige **Rakendused ja funktsioonid**.

Parem külg

Tabel 2-1 Parempoolse külje komponendid ja nende kirjeldused

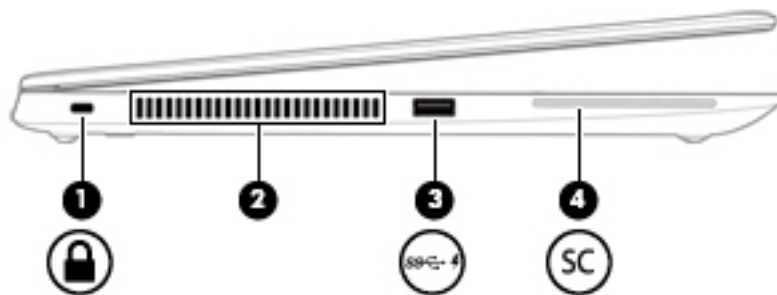
Komponent	Kirjeldus
(1) SIM	SIM-kaardi pesa Toetab traadita võrgu abonendi identsusmooduli (SIM) kaarti. SIM-kaardi pesa asub arvuti küljel.
(2) 	Heliväljundi (kõrvaklappide)/ helisisendi (mikrofoni) pistikupesa Võimaldab ühendada valikulised aktiivstereokõlarid, kõrvaklapid, kuularid, peakomplekti või teleri helikaabli.

Tabel 2-1 Parempoolse külje komponendid ja nende kirjeldused (järg)

Komponent	Kirjeldus
	<p>Ühendada saab ka valikulise peakomplekti mikrofoni. See pesa ei toeta valikulisi eraldiseisvaid mikrofone.</p> <p>HOIATUS! Enda vigastamise ohu vähendamiseks reguleerige enne kõrvaklappide, kuularite või peakomplekti kasutamist helitugevust. Täiendavat ohutusteavet leiate <i>Normatiiv-, ohutus- ja keskkonnamärkustest</i>.</p> <p>Juhendile ligipääsemine:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale HP dokumendid ja seejärel klõpsake suvandit HP dokumendid. <p>MÄRKUS. Kui sellesse pistikupessa on ühendatud mõni seade, on arvuti kõlarid keelatud.</p>
<p>(3) USB SuperSpeed port</p>	<p>Võimaldab ühendada USB-seadmeid (mobiiltelefoni, kaamera, aktiivsusmonitori või nutikella) ja pakub kiiret andmeedastust.</p>
<p>(4) HDMI-port</p>	<p>Ühendab valikulise video- või heliseadme, nt kõrglahutusega teleri, mis tahes ühilduva digitaal- või helikomponendi või kiire HDMI-seadme.</p>
<p>(5) RJ-45 (võrk) pistikupesa/olekutuled</p>	<p>Võimaldab ühendada võrgukaabli.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Roheline (vasakul): võrk on ühendatud. • Kollane (paremal): võrgus toimub tegevus.
<p>(6) Dokkimisliides</p>	<p>Võimaldab ühendada valikulise dokkimisseadme.</p>
<p>(7) C-tüüpi USB SuperSpeed pordi ja DisplayPorti pistik</p>	<p>Kui arvuti on sisse lülitatud, saab ühendada ja laadida USB-seadmeid (nt mobiiltelefon, kaamera, aktiivsusmonitor või nutikell), millel on C-tüüpi pistik, ning kasutada kiiret andmeedastust.</p> <p>MÄRKUS. Vajalikud võivad olla kaablid ja/või adapterid (eraldi ostetavad).</p> <p>– ja –</p> <p>Võimaldab ühendada C-tüüpi USB-konnektoriga DisplayPorti seadme, pakkudes kuvaväljundit.</p>
<p>(8) Toitejuhtme ühenduspesa</p>	<p>Võimaldab ühendada vahelduvvooluadapteri.</p>
<p>(9) Aku märgutuli</p>	<p>Kui vahelduvvoolutoide on ühendatud:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Valge: aku on rohkem kui 90% laetud. • Kollane: aku on 0–90% laetud. • Ei põle: akut ei laeta. <p>Kui vahelduvvoolutoide ei ole ühendatud (aku ei lae):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vilkuv kollane: aku laetuse tase on madal. Kui aku laetus jõuab kriitilise tasemeni, hakkab aku märgutuli kiiresti vilkuma.

Vasak külg

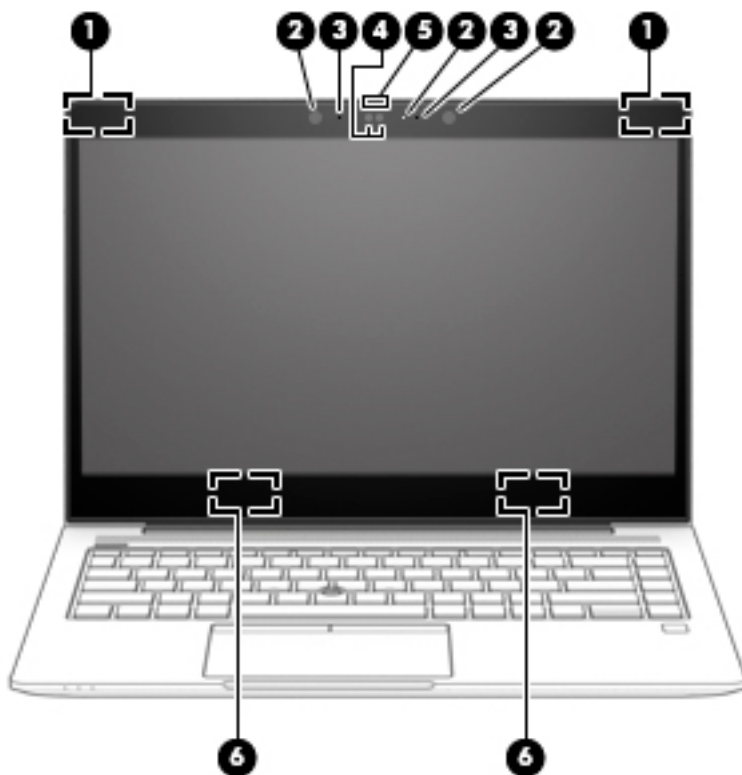

Tabel 2-2 Vasakpoolse külje komponendid ja nende kirjeldused

Komponent	Kirjeldus
(1) Turvakaabli pesa	Võimaldab ühendada arvutiga valikulise turvakaabli. MÄRKUS. Turvakaabel on mõeldud arvuti kaitsmiseks, kuid see ei pruugi arvuti väärkasutust ega vargust ära hoida.
(2) Ventilatsiooniava	Tagab õhuvoolu sisemiste komponentide jahutamiseks. MÄRKUS. Arvuti ventilaator käivitub sisemiste komponentide jahutamiseks ja ülekuumenemise vältimiseks automaatselt. Arvuti kasutamisel on tavaline, et selle sisemine ventilaator lülitub aeg-ajalt sisse või välja.
(3) HP unerežiimis laadimise funktsiooniga USB SuperSpeed port	Võimaldab ühendada USB-seadme, pakub kiiret andmeedastust ja laeb seadmeid (nt mobiiltelefon, kaamera, aktiivsusmonitor või nutikell) ka siis, kui arvuti on väljas.
(4) Kiipkaardilugeja	Võimaldab valikuliste kiipkaartide kasutamist.

Ekraanid

 MÄRKUS. Vaadake joonist, mis teie arvutiga kõige enam sarnaneb.

Tabel 2-3 Puutekraani komponendid ja nende kirjeldused

Komponent	Kirjeldus
(1) WWAN-i antennid* (ainult teatud mudelitel)	Saadavad ja võtavad vastu raadiosignaale traadita laivõrkudega (WWAN-id) suhtlemiseks.
(2) Infrapuna LED-tuled (2) ja veebikaamera LED-tuli (ainult teatud mudelitel)	Põleb: üks või mitu kaamerat on kasutuses.
(3) Sisemised mikrofonid (2)	Salvestavad heli.
(4) Kaamera(d) (ainult teatud mudelitel)	Võimaldab teil videovestelda, videot salvestada ja pilte jäädvustada. Kaamera kasutamise kohta vaadake Kaamera kasutamine (ainult teatud mudelitel) lk 31 . Mõned kaamerad võimaldavad Windowsi sisse logida, kasutades parooli asemel näotuvastust. Lisateavet leiab jaotisest Windows Hello (ainult teatud mudelitel) lk 44 . MÄRKUS. Kaamera funktsioonid sõltuvad kaamera riistvarast ja tarkvarast, mis on tootesse installitud.
(5) Kaamera privaatsuskatki (ainult teatud mudelitel)	Kui see on suletud, siis varjab kaamera privaatsuskate kaamera. <ul style="list-style-type: none"> • Kaamera esiletoomiseks libistage katki paremale. • Kaamera varjamiseks libistage katki vasakule.

Tabel 2-3 Puutekraani komponendid ja nende kirjeldused (järg)

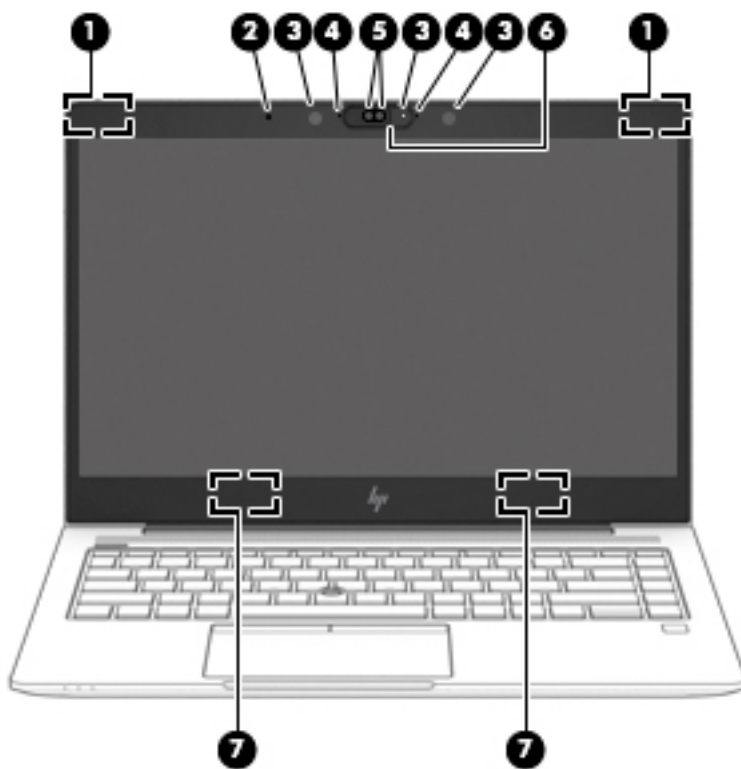
Komponent	Kirjeldus
(6) WLAN-i antennid*	Saadavad ja võtavad vastu raadiosignaale traadita kohtvõrkudega (WLAN-id) suhtlemiseks.

* Antenne pole väljastpoolt näha. Optimaalse signaaliedastuse tagamiseks ärge asetage antennide vahetusse lähedusse signaali takistavaid esemeid.

Normatiivmärkusi traadita ühenduse kohta vaadake *Normatiiv-, ohutus- ja keskkonnamärkuste* teie riiki/piirkonda käsitlevast jaotisest.

Juhendile ligipääsemine:

▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale **HP** dokumendid ja seejärel klõpsake suvandit **HP dokumendid**.

Tabel 2-4 Mitte-puutekraani ekraanikomponendid ja nende kirjeldused

Komponent	Kirjeldus
(1) WWAN-i antennid* (ainult teatud mudelitel)	Saadavad ja võtavad vastu raadiosignaale traadita laivõrkudega (WWAN-id) suhtlemiseks.
(2) Ümbritseva valguse andur (ainult teatud mudelitel)	Reguleerib ekraani heledust, sõltuvalt ümbritsevast valgusest.
(3) Infrapuna LED-tuled (2) ja kaamera tuli (ainult teatud mudelitel)	Põleb: üks või mitu kaamerat on kasutuses.
(4) Sisemised mikrofonid (2)	Salvestavad heli.
(5) Kaamera(d) (ainult teatud mudelitel)	Võimaldab teil videovestelda, videot salvestada ja pilte jäädvustada. Kaamera kasutamise kohta vaadake Kaamera kasutamine (ainult teatud mudelitel) lk 31. Mõned kaamerad

Tabel 2-4 Mitte-puutekraani ekraanikomponendid ja nende kirjeldused (järg)

Komponent	Kirjeldus
	võimaldavad Windowsi sisse logida, kasutades parooli asemel näotuvastust. Lisateavet vt jaotisest Windows Hello (ainult teatud mudelitel) lk 44
	MÄRKUS. Kaamera funktsioonid sõltuvad kaamera riistvarast ja tarkvarast, mis on tootesse installitud.
(6) Kaamera privaatsuskatik (ainult teatud mudelitel)	Kui see on suletud, siis varjab kaamera privaatsuskate kaamera. <ul style="list-style-type: none"> • Kaamera esiletoomiseks libistage katik paremale. • Kaamera varjamiseks libistage katik vasakule.
(7) WLAN-i antennid*	Saadavad ja võtavad vastu raadiosignaale traadita kohtvõrkudega (WLAN-id) suhtlemiseks.

* Antenne pole väljastpoolt näha. Optimaalse signaaliedastuse tagamiseks ärge asetage antennide vahetusse lähedusse signaali takistavaid esemeid.

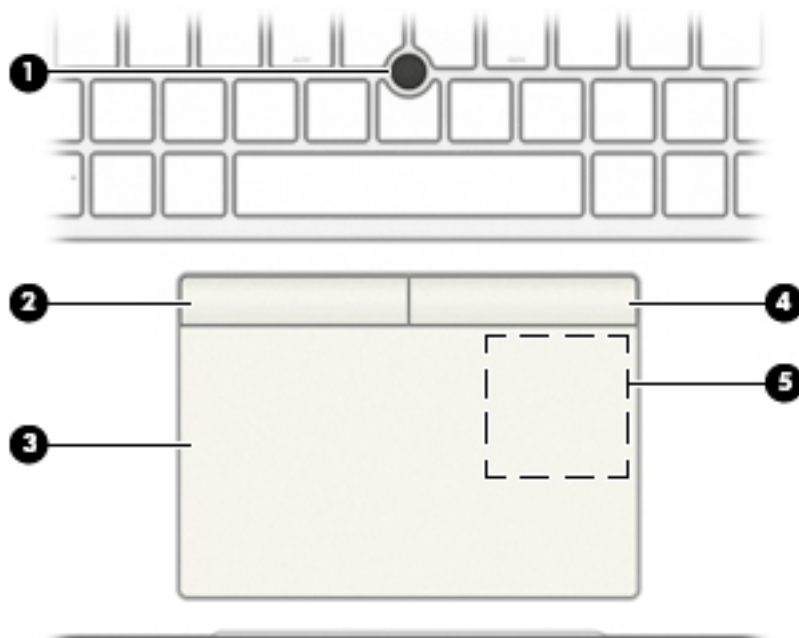
Normatiivmärkusi traadita ühenduse kohta vaadake *Normatiiv-, ohutus- ja keskkonnamärkuste* teie riiki/piirkonda käsitlevast jaotisest.

Juhendile ligipääsemine:

- Sisestage tegumiriba otsinguväljale **HP** dokumendid ja seejärel klõpsake suvandit **HP dokumendid**.

Klaviatuuriala

Puuteplaat

Tabel 2-5 Puuteplaadi komponendid ja nende kirjeldused

Komponent	Kirjeldus
(1)	Osutushoob
(2)	Puuteplaadi vasakpoolne nupp
(3)	Puuteplaadiala
(4)	Puuteplaadi parempoolne nupp
(5)	Lähiväljaside (NFC) puuteala ja antenn* (ainult teatud mudelitel)

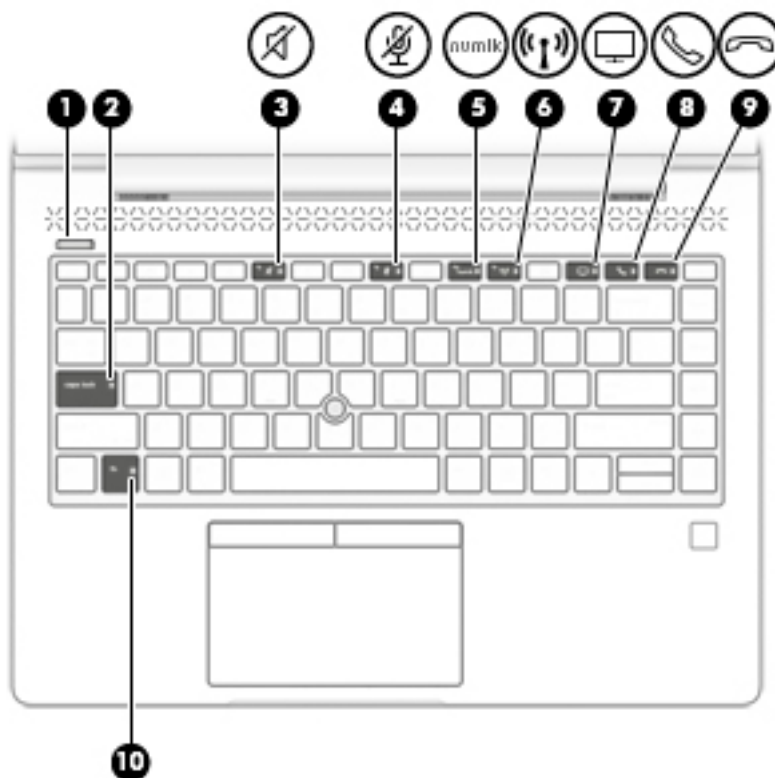
* Antenni pole väljaspool arvu näha. Optimaalse signaaliedastuse tagamiseks ärge asetage antenni vahetusse lähedusse esemeid.

Normatiivmärkusi traadita ühenduse kohta vaadake *Normatiiv-, ohutus- ja keskkonnamärkuste* teie riiki/piirkonda käsitlevast jaotisest.

Juhendile ligipääsemise:

- ▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale HP dokumendid ja seejärel klõpsake suvandit **HP dokumendid**.

Märgutuled

Tabel 2-6 Märgutuled ja nende kirjeldused

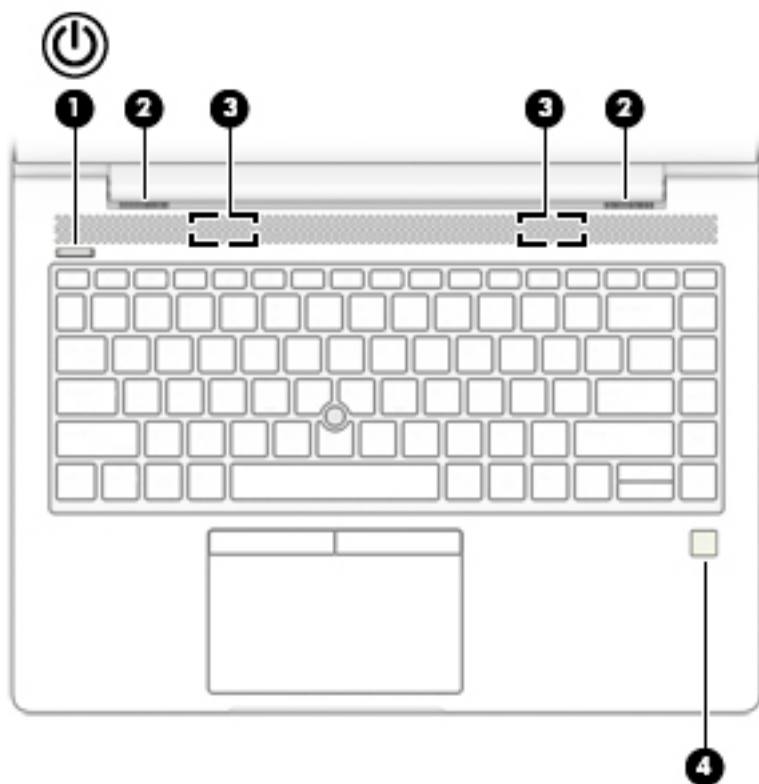
Komponent	Kirjeldus
(1) 	Toite märgutuli

- Pöleb: arvuti on sisse lülitatud.

Tabel 2-6 Märkutuled ja nende kirjeldused (järg)

Komponent	Kirjeldus
	<ul style="list-style-type: none"> • Vilgub: arvuti on unerežiimis, mis on energiasäästlik režiim. Arvuti lülitab välja ekraani ja muude ebavajalike komponentide toite. • Ei põle: arvuti on välja lülitatud.
(2) Suurtäheluku märgutuli	Põleb: suurtähelukk on sisse lülitatud ning aktiveeritud on suurtähed.
(3) Helivaigistuse märgutuli	<ul style="list-style-type: none"> • Põleb: arvuti heli on välja lülitatud. • Ei põle: arvuti heli on sisse lülitatud.
(4) Mikrofoni vaigistuse märgutuli	<ul style="list-style-type: none"> • Põleb: mikrofoni on välja lülitatud. • Ei põle: mikrofoni on sisse lülitatud.
(5) Numbriluku märgutuli	Põleb: numbrilukk on sisse lülitatud.
(6) Traadita ühenduse märgutuli	<p>Põleb: sisseehitatud traadita ühenduse seade (näiteks traadita kohtvõrgu (WLAN) ja/või Bluetooth®-seade) on sisse lülitatud.</p> <p>MÄRKUS. Mõne arvutimudeli puhul põleb traadita ühenduse märgutuli kollaselt, kui kõik traadita ühenduse seadmed on välja lülitatud.</p>
(7) Jagamise või esitlemise märgutuli	Põleb: jagamine on sisse lülitatud.
(8) Kõnele vastamise märgutuli	Põleb: kõnele vastamine on sisse lülitatud.
(9) Kõne lõpetamise märgutuli	Põleb: kõne lõpetamine on sisse lülitatud.
(10) Funktsiooniluku märgutuli	Põleb: fn-klahv on alla vajutatud. Lisateavet leiate jaotisest Kiirklahvid (ainult teatud mudelitel) lk 15.

Nupud, ventilatsiooniavad, kõlarid ja sõrmejäljelugeja

Tabel 2-7 Nupud, ventilatsiooniavad, kõlarid ja sõrmejäljelugeja ning nende kirjeldused

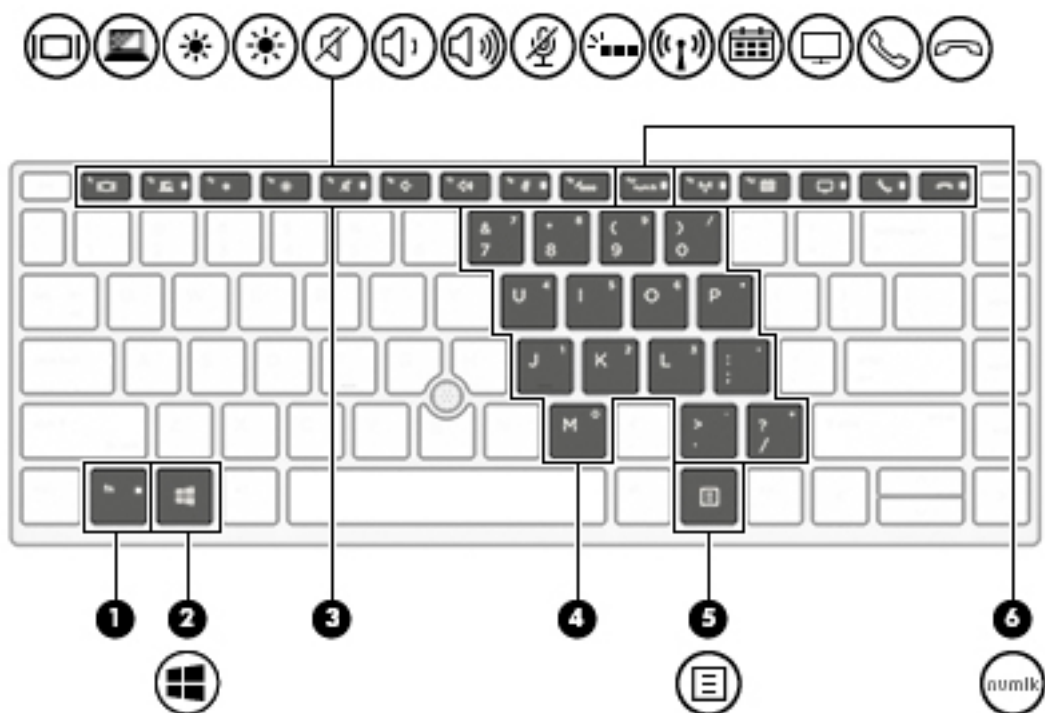
Komponent	Kirjeldus
<p>(1) Toitenupp</p>	<ul style="list-style-type: none"> Kui arvuti on välja lülitatud, vajutage seda nuppu arvuti sisselülitamiseks. Kui arvuti on sisse lülitatud, vajutage seda nuppu unerežiimi aktiveerimiseks. Kui arvuti on unerežiimis, vajutage unerežiimist väljumiseks seda nuppu (ainult valitud toodetel). <p>ETTEVAATUST. Kui vajutate ja hoiate toitenuppu all, lähevad salvestamata jäänud andmed kaotsi.</p> <p>Kui arvuti ei reageeri ja sulgemistoimingutest pole abi, vajutage ja hoidke toitenuppu arvuti väljalülitamiseks vähemalt 5 sekundit all.</p> <p>Toitesätete kohta lisateabe saamiseks uurige arvuti toitesuvandeid.</p> <p>▲ Paremklopsake Toitemõõdiku ikoonil ja seejärel valige Energiarežiimi suvandid.</p>
<p>(2) Ventilatsiooniavad</p>	<p>Tagavad õhuvoolu sisemiste komponentide jahutamiseks.</p> <p>MÄRKUS. Arvuti ventilaator käivitub sisemiste komponentide jahutamiseks ja ülekuumenemise vältimiseks automaatselt. Arvuti kasutamisel on tavaline, et selle sisemine ventilaator aeg-ajalt sisse või välja lülitub.</p>

Tabel 2-7 Nupud, ventilatsiooniavad, kõlarid ja sõrmejäljelugeja ning nende kirjeldused (järg)

Komponent	Kirjeldus
(3) Kõlarid	Toovad kuuldavale heli.
(4) Sõrmejäljelugeja (ainult teatud mudelitel)	<p>Võimaldab Windowsi sisselogimiseks kasutada parooli asemel sõrmejälge.</p> <p>▲ Puudutage sõrmega sõrmejäljelugejat. Teavet leiate lõigust Windows Hello (ainult teatud mudelitel) lk 44.</p> <p>NB! Sõrmejäljelugeja sisselogimise probleemide vältimiseks, veenduge sõrmejäljelugeja registreerimisel, et see registreeriks sõrme kõik küljed.</p> <p>NB! Et veenduda kas teie arvutil on sõrmejäljelugeja, sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna <i>Sisselogimissuvandid</i> ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid. Kui Sõrmejäljelugeja on suvandina loetletud, siis teie arvutil on sõrmejäljelugeja.</p>

Eriklahvid

MÄRKUS. Mõned toimingud selles tabelis võivad vajada administraatori sisselogimist. Kui te ei pääse vaatamata juhiste järgimisele kogu alltoodud kasutusjuhendis leiduvale teabele ligi, siis logige esmalt süsteemi sisse administraatori kontot kasutades.

Tabel 2-8 Eriklahvid ja nende kirjeldused

Komponent	Kirjeldus
(1) Klahv <i>fn</i>	Täidavad sageli kasutatavaid süsteemifunktsioone, kui vajutada koos muu klahviga. Neid klahvikombinatsioone nimetatakse <i>kiirklahvideks</i> . Vaadake jaotist Kiirklahvid (ainult teatud mudelitel) lk 15.
(2) Windowsi klahv	Avab menüü Start. MÄRKUS. Kui vajutate Windowsi klahvi uuesti, suletakse menüü Start.
(3) Toiminguklahvid	Täidavad sageli kasutatavaid süsteemifunktsioone. Vaadake jaotist Toiminguklahvid lk 14.
(4) Sisesehitatud numbriklahvistik	Numbriklahvistik, mis kattub klaviatuuri täheklahvidega. Kui vajutate klahvi <i>num lk</i> , saab klahvistikku kasutada välise numbriklahvistikuna. Iga klahvistiku klahv täidab selle paremal ülannurgal oleva ikooniga tähistatud funktsiooni. MÄRKUS. Kui klahvistikufunktsioon oli arvuti väljalülitamise ajal aktiivne, rakendatakse see uuesti arvuti sisselülitamisel.

Tabel 2-8 Eriklahvid ja nende kirjeldused (järg)

Komponent	Kirjeldus
(5) 	Windowsi rakenduseklahv Kuvab valitud objekti suvandid.
(6)	Klahv <code>num lk</code> Lülitab sisseehitatud numbriklahvistiku sisse ja välja.

Toiminguklahvid

Toiminguklahv sooritab klahvi ikoonil märgitud funktsiooni. Selleks et selgitada välja, millised klahvid teie tootel on, vt [Eriklahvid lk 13](#).

▲ Toiminguklahvi kasutamiseks vajutage pikalt vastavat klahvi.

Tabel 2-9 Toiminguklahvid ja nende kirjeldused

Ikoon	Kirjeldus
	Aitab takistada kõrvalseisjatel küljelt vaatamist. Vajaduse korral vähendage või suurendage hästi valgustatud või hämarates keskkondades heledust. Vajutage klahvi uuesti, et privaatsusekraan välja lülitada (ainult teatud toodetel). MÄRKUS. Kõrgeima privaatsussätte kiireks sisselülitamiseks vajutage <code>fn+p</code> .
	Vähendab järk-järgult ekraani heledust, kui hoiate klahvi all.
	Suurendab järk-järgult ekraani heledust, kui hoiate klahvi all.
	Lülitab klaviatuuri taustvalgustuse välja või sisse. Mõne toote puhul, saate reguleerida ekraani klaviatuuri taustvalgustuse heledust. Vajutage seda klahvi korduvalt, et reguleerida heledus maksimaalseks (arvuti esmakordsel käivitamisel), minimaalseks või see hoopis välja lülitada. Pärast klaviatuuri taustvalguse määramist valitakse arvuti sisselülitamisel viimati määratud taustvalguse seadistus. Klaviatuuri taustvalgustuse saab välja lülitada pärast 15 s passiivsusperioodi. Klaviatuuri taustvalgustuse uuesti sisse lülitamiseks vajutage mis tahes klahvi või koputage puuteplaadil (ainult teatud mudelitel). Aku säästmiseks lülitage see funktsioon välja.
	Kõlari helitugevuse astmeline vähendamine klahvi all hoides.
	Kõlari helitugevuse astmeline suurendamine klahvi all hoides.
	Vaigistab mikrofoni.

Tabel 2-9 Toiminguklahvid ja nende kirjeldused (järg)

Ikoon	Kirjeldus
	Vaigistab või taastab kõlahiheli.
	Lülitab traadita ühenduse funktsiooni sisse või välja. MÄRKUS. Traadita ühenduse kasutamiseks peab olema häälestatud traadita võrk.
	Vahetab ekraanikujutise kuvamiskohta süsteemiga ühendatud kuvamisseadmete vahel. Näiteks kui arvutiga on ühendatud monitor, lülitab klahvi korduv vajutamine ekraanikujutise arvutiekraanilt monitori või samaaegselt nii arvutiekraanile kui ka monitori.
	Annab kiire ligipääsu rakenduse Skype for Business kalendrile. MÄRKUS. Selle funktsiooni kasutamiseks peab Microsoft Exchange või Office 365® serverist töötama rakendus Skype® for Business või Lync® 2013.
	Lülitab ekraani ühiskasutamisklahvi sisse või välja. MÄRKUS. Selle funktsiooni kasutamiseks peab Microsoft Exchange või Office 365 serverist töötama rakendus Skype for Business või Lync 2013.
	<ul style="list-style-type: none"> • Võtab kõne vastu. • Alustab üks ühele vestluse ajal kõnet. • Paneb kõne ootele. MÄRKUS. Selle funktsiooni kasutamiseks peab Microsoft Exchange või Office 365 serverist töötama rakendus Skype for Business või Lync 2013.
	<ul style="list-style-type: none"> • Lõpetab kõne. • Keeldub sissetulevast kõnest. • Lõpetab ekraani ühiskasutuse. MÄRKUS. Selle funktsiooni kasutamiseks peab Microsoft Exchange või Office 365 serverist töötama rakendus Skype for Business või Lync 2013.

 MÄRKUS. Toiminguklahvide funktsioon on tehases lubatud. Funktsiooni keelamiseks vajutage klahve **fn** ja vasakut **tõstuklahvi** ning hoidke neid all. Fn-luku märgutuli süttib. Pärast toiminguklahvi funktsiooni keelamist saate jätkuvalt kõiki funktsioone kasutada, vajutades klahvi **fn** koos vastava toiminguklahviga.

Kiirklahvid (ainult teatud mudelitel)

Kiirklahv on kombinatsioon klahvist **fn** ja mõnest teisest klahvist.

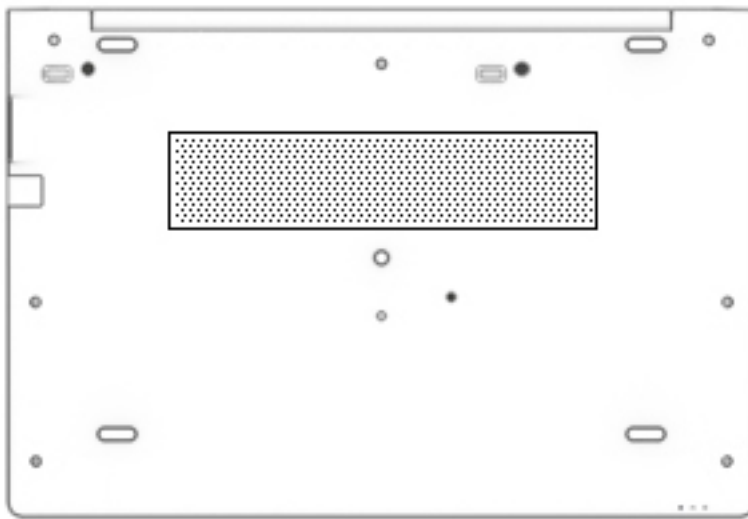
Kiirklahvi kasutamiseks toimige järgmiselt.

- ▲ Vajutage **fn** klahvi ning seejärel üht järgmises tabelis loetletud klahvi.

Tabel 2-10 Kiirklahvid ja nende kirjeldused

Klahv	Kirjeldus
C	Lülitab kerimisluku sisse.
R	Katkestab toimingu.
S	Saadab programmeerimispäringu.

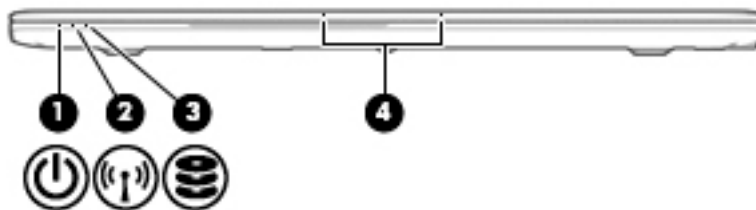
Põhi

Tabel 2-11 Põhja all asuvad komponendid ja nende kirjeldused

Komponent	Kirjeldus
Ventilatsiooniava	<p>Tagab õhuvoolu sisemiste komponentide jahutamiseks.</p> <p>MÄRKUS. Arvuti ventilaator käivitub sisemiste komponentide jahutamiseks ja ülekuumenemise vältimiseks automaatselt. Arvuti kasutamisel on tavaline, et selle sisemine ventilaator lülitub aeg-ajalt sisse või välja.</p>

Esikülg

Tabel 2-12 Eesmised komponendid ja nende kirjeldused

Komponent	Kirjeldus
(1) Toite märgutuli	<ul style="list-style-type: none"> • Põleb: arvuti on sisse lülitatud. • Vilgub: arvuti on unerežiimis, mis on energiasäästlik režiim. Arvuti lülitab välja ekraani ja muude ebavajalike komponentide toite.

Tabel 2-12 Eesmised komponendid ja nende kirjeldused (järg)

Komponent	Kirjeldus
	<ul style="list-style-type: none"> Ei põle: arvuti on välja lülitatud.
(2) Traadita ühenduse märgutuli	<p>Põleb: sisseehitatud traadita ühenduse seade (näiteks traadita kohtvõrgu (WLAN) ja/või Bluetooth®-seade) on sisse lülitatud.</p> <p>MÄRKUS. Mõne arvutimudeli puhul põleb traadita ühenduse märgutuli kollaselt, kui kõik traadita ühenduse seadmed on välja lülitatud.</p>
(3) Draivi märgutuli	Vilkuv valge: kõvaketas on kasutusel.
(4) Sisemised mikrofonid (2)	Salvestavad heli.

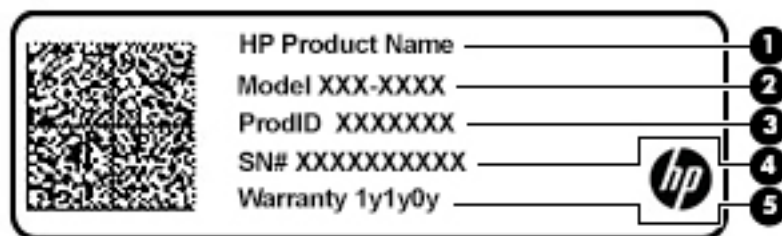
Märgised

Arvutile kinnitatud sildid annavad teavet selle kohta, mida teil võib vaja minna probleemide tekkimisel süsteemi tõrkeotsingul või reisisid arvutiga välismaal. Sildid võivad olla paberist või tootele trükitud.

 NB! Kontrollige jaoks selles jaotises kirjeldatud märgiseid järgmistest asukohtadest: arvuti põhjal, akusahtlis, hooldusluugi all, ekraani tagaküljel või tahvelarvuti jala all.

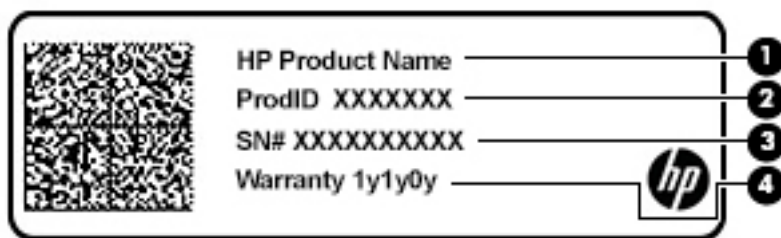
- Hooldussilt – annab olulist infot arvuti tuvastamiseks. Klienditoega ühenduse võtmisel küsitakse teilt ilmselt seerianumbrit, tootenumbrit või mudelinumbrit. Leidke need numbrid enne klienditoega ühenduse võtmist.

Hooldusmärgis sarnaneb ühe allpool toodud näidisega. Vaadake joonist, mis teie arvuti hooldusmärgisega kõige enam sarnaneb.

Tabel 2-13 Hooldusmärgise komponendid

Komponent
(1) HP tootenimi
(2) Mudeli number
(3) Toote ID
(4) Seerianumber
(5) Garantiiperiood

Tabel 2-14 Hooldusmärgise komponendid

Komponent
(1) HP tootenimi
(2) Toote ID
(3) Seerianumber
(4) Garantiiperiood

- Vastavusmärgised – annavad teavet sülearvutit puudutavate eeskirjade kohta.
- Traadita ühenduse seadmete sertifitseerimismärgised – traadita seadmete sertifikaadisildid annavad teavet valikuliste traadita seadmete kohta ning heakskiidu tähistusi seadmete kasutamiseks mõnedes riikides ja piirkondades, kus nende kasutamine on heaks kiidetud.

SIM-kaardi sisestamine (ainult teatud mudelitel)

⚠ ETTEVAATUST. Vale suurusega SIM-kaardi sisestamine võib SIM-kaarti kahjustada või põhjustada SIM-kaardi pesasse kinnijäämist. SIM-kaardi adapterite kasutamine pole soovitatav. Et hoida ära konnektorite ja SIM-kaardi kahjustumine, ärge kasutage SIM-kaardi sisestamisel ega eemaldamisel liigset jõudu.

📝 MÄRKUS. Enne SIM-kaardi ostmist järgige arvuti jaoks sobiva SIM-kaardi suuruse määramiseks alljärgnevaid juhiseid:

1. Avage <http://www.hp.com/support>, seejärel sisestage arvuti tootenimi või number.
2. Valige **Product Information** (Tooteteave).
3. Vaadake loetletud suvandeid, et teha kindlaks, millist kaardi osta.

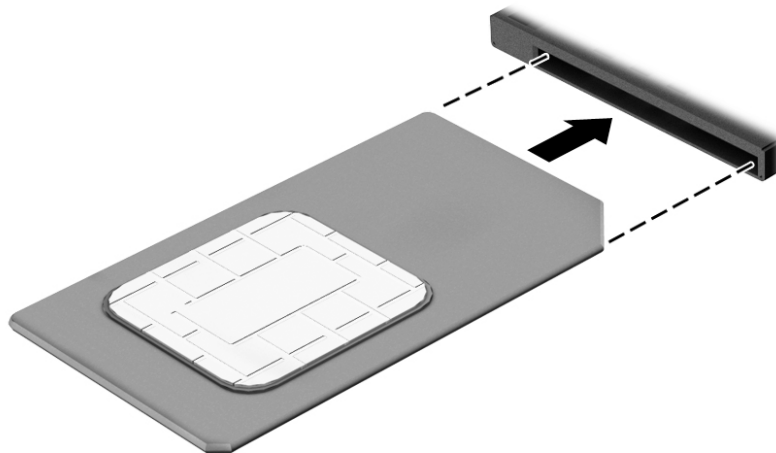
SIM-kaardi sisestamiseks toimige järgmiselt:

1. Lülitage arvuti sulgemiskäsu abil välja.

2. Sisestage SIM-kaart SIM-kaardi pesa ja vajutage seda, kuni see on kindlalt paigas.

 MÄRKUS. Teie arvutis olev SIM-kaart võib selles jaotises oleval pildil kujutatust veidi erineda.

 MÄRKUS. Vaadake SIM-kaardi pesa kõrval olevalt pildilt, millises asendis SIM-kaart arvutisse sisestada tuleb.

SIM-kaardi eemaldamiseks vajutage SIM-kaarti ja seejärel eemaldage see pesast.

3 Võrguühendused

Arvuti on valmis teiega igale poole kaasa reisima. Kuid ka kodus olles võite avastada maailma ning uurida teavet miljonitel veebisaitidel, kui kasutate arvutit ja traadita või kaabelvõrguühendust. See peatükk aitab teil maailmaga ühendust luua.

Ühenduse loomine traadita võrguga

Teie arvuti võib olla varustatud ühe või mitme traadita ühenduse seadmega järgmistest.

- WLAN-seade – ühendab arvuti traadita kohtvõrku (mida sageli nimetatakse Wi-Fi-võrguks, traadita LAN-iks või WLAN-iks) kodus, kontorites ja avalikes kohtades, nagu lennujaamad, restoranid, kohvikud, hotellid ja ülikoolid. WLAN-võrgus suhtleb arvuti traadita ühenduse seade traadita ühenduse marsruuteri või pääsupunktiga.
- HP mobiilse lairibaühenduse moodul (ainult teatud toodetel) – traadita laivõrgu (WWAN) seade, mis võimaldab traadita ühendust palju suuremal alal. Mobiilsidevõrkude operaatorid püstivad põhijaamu (sarnased mobiilimastidega), mis katavad võrguga ulatuslikke alasid, tagades niiviisi levi üle tervete maakondade, piirkondade ja isegi riikide.
- Bluetooth®-seade – loob personaalvõrgu (PAN), et luua ühendus muude Bluetooth-seadmetega, nagu arvutid, telefonid, printerid, peakomplektid, kõlarid ja kaamerad. PAN-võrgus suhtleb iga seade teiste seadmetega otse ja seadmed peavad paiknema suhteliselt lähestikku, tavaliselt üksteisest kuni 10 meetri (umbes 33 jalga) kaugusel.

Traadita ühenduse juhtelementide kasutamine

Traadita ühenduse seadmeid saab juhtida ühe või mitmega järgmistest vahenditest.

- Traadita ühenduse nupp (kasutatakse ka nimetust lennurežiimi klahv või traadita ühenduse klahv) (selles peatükis nimetatakse seda traadita ühenduse nupuks)
- Operatsioonisüsteemi juhtelemendid

Traadita ühenduse nupp

Arvutil võib olla traadita ühenduse nupp, vähemalt üks traadita ühenduse seade ja üks või kaks traadita ühenduse märgutuld. Kõik raadiovõrgu seadmed on tehases aktiveeritud.

Traadita ühenduse märgutuli näitab arvuti traadita ühenduse seadmete üldist toiteolekut, mitte ainult üksikute seadmete olekut.

Operatsioonisüsteemi juhtelemendid

Võrgu- ja ühiskasutuskeskuse abil saab häälestada ühenduse või võrgu, luua võrguga ühenduse ning diagnoosida ja lahendada võrguprobleeme.

Operatsioonisüsteemi juhtelementide kasutamiseks toimige järgmiselt.

1. Sisestage tegumiriba otsinguväljale **juhtpaneel** ja valige seejärel **Juhtpaneel**.
2. Valige suvand **Võrk ja Internet** ning seejärel **Võrgu- ja ühiskasutuskeskus**.

– või –

- ▲ Valige tegumiribal võrgu oleku ikoon ja valige **Võrgu ja Interneti sätted**.

Ühenduse loomine WLAN-iga

 MÄRKUS. Kodus Interneti-ühendust häälestades tuleb kõigepealt luua Interneti-teenuse pakkuja (ISP) juures konto. Interneti-teenuse tellimiseks ja modemi soetamiseks võtke ühendust kohaliku Interneti-teenuse pakkujaga. Interneti-teenuse pakkuja aitab teil häälestada modemit, paigaldada võrgukaablit traadita ühendusega marsruuteri ja modemi vahele ning katsetada Interneti-teenuse tööd.

WLAN-iga ühenduse loomiseks toimige järgmiselt.

1. Veenduge, et WLAN-seade on sisse lülitatud.
2. Valige tegumiribal asuv võrgu oleku ikoon ja looge ühendus ühe saadaoleva võrguga.

Kui valitud võrk on turbetoega WLAN, palutakse teil sisestada võrgu turvakood. Sisestage kood ja ühenduse loomiseks valige **Edasi**.

 MÄRKUS. Kui loendis pole ühtegi WLAN-i, on võimalik, et te pole ühegi traadita ühenduse marsruuteri ega pöördupunkti levialas.

 MÄRKUS. Kui soovitud WLAN-i ei kuvata, siis toimige järgmiselt.

1. Paremklopsake tegumiribal asuvat võrgu oleku ikooni ja valige **Ava võrgu ja Interneti sätted**.
– või –

Valige tegumiribal võrgu oleku ikoon ja valige **Võrgu ja Interneti sätted**.

2. Valige jaotises **Muuda võrgusätteid** suvand **Võrgu- ja ühiskasutuskeskus**.
3. Valige **Häälesta uus ühendus või võrk**.

Kuvatakse valikute loend, kus on võimalik käsitsi võrku otsida ja sellega ühendus luua või luua uus võrguühendus.

3. Ühenduse lõpule viimiseks järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Kui ühendus on loodud, vajutage tegumiriba paremas otsas oleval asuvat võrgu oleku ikooni, et kontrollida ühenduse nime ja olekut.

 MÄRKUS. Tööpiirkond (kui kaugele traadita ühenduse signaal levib) sõltub WLAN-i seadistusest, marsruuteri tootjast ja häiretest, mida põhjustavad muud elektroonikaseadmed või ehituslikud tõkked, nagu seinad ja põrandad.

HP Mobile Broadbandi kasutamine (ainult teatud toodetel)

HP Mobile Broadbandiga arvutil on sisseehitatud mobiilse lairibaühenduse teenuse tugi. Teie uus arvuti koos mobiilsideoperaatori võrguga võimaldab teil Wi-Fi tööpunkti puudumisel Interneti-ühenduse luua, e-posti saata või oma ettevõtte võrguga ühenduse luua.

Mobiilse lairibaühenduse teenuse aktiveerimiseks võib vajalik olla HP mobiilse lairibaühenduse mooduli IMEI- ja/või MEID-number. Number võib olla trükitud kleebisele, mis asub arvuti põhjal akusahtli sees, hooldusluugi all või ekraani tagaküljel.

– või –

1. Valige tegumiribal võrgu oleku ikoon.
2. Valige **Võrgu ja Interneti sätted**.
3. Valige jaotises **Võrk ja Internet** suvand **Mobiiltelefonid** ja seejärel **Täpsemad suvandid**.

Mõni mobiilsidevõrgu operaator nõuab SIM-kaardi kasutamist. SIM-kaart sisaldab teie kohta põhiteavet, nagu isiklikku identifitseerimisnumbrit (PIN-kood) ja võrguteavet. Mõned arvutid sisaldavad eelinstallitud SIM-kaarti. Kui SIM-kaart ei ole paigaldatud, võib see olla arvutiga kaasas oleva HP Mobile Broadbandi teabe juures või saab selle mobiilsidevõrgu operaatorilt eraldi.

Teavet HP Mobile Broadbandi ja selle kohta, kuidas aktiveerida teenust eelistatud mobiilsidevõrgu operaatoriga, leiate arvutiga kaasas olevast teabest HP Mobile Broadbandi kohta.

GPS-i kasutamine (ainult teatud toodetel)

Arvutile saab lisada GPS-mooduli (Global Positioning System – globaalne positsioonimissüsteem). GPS-mooduliga seadmed võtavad GPS-satelliitidelt vastu asukohta-, kiiruse- ja suunateavet.

GPS-i lubamiseks veenduge, et asukoht on Windowsi privaatsussättes lubatud.

1. Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `asukoht` ja seejärel valige **Asukohta privaatsussätted**.
2. Asukohasätete kasutamiseks järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Bluetooth-seadmete (ainult teatud toodetel) kasutamine

Bluetooth-seade pakub kaabelühenduse asemel väikse leviulatusega traadita sidet, mida kasutatakse tavaliselt järgmiste elektroonikaseadmete ühendamiseks:

- arvutid (lauaarvutid, sülearvutid);
- telefonid (mobiiltelefonid, juhtmeta telefonid, nutitefonid);
- pildindusseadmed (printerid, kaamerad);
- heliseadmed (peakomplektid, kõlarid);
- hiir;
- väline klahvistik.

Bluetooth-seadmete ühendamine

Enne kui saate Bluetooth-seadet kasutada, peate looma Bluetoothi ühenduse.

1. Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `bluetooth` ja seejärel valige **Bluetoothi ja teiste seadmete sätted**.
2. Lülitage Bluetooth sisse, kui see pole juba sisse lülitatud.
3. Valige **Lisa Bluetooth või muu seade**, seejärel valige dialoogiaknas **Add a device** (Lisa seade) valik **Bluetooth**.
4. Valige seade loendist ja järgige seejärel ekraanil kuvatavaid suuniseid.

 MÄRKUS. Kui vajalik on seadme kinnitamine, kuvatakse sidumiskood. Järgige lisatava seadme ekraanil kuvatavaid juhiseid, et veenduda, et seadme kood sobib sidumiskoodiga. Lisateabe saamiseks tutvuge seadmega kaasas olevate dokumentidega.

 MÄRKUS. Kui teie seadet loendis ei kuvata, veenduge, et seadmel on Bluetooth sisse lülitatud. Mõnel seadmel võib olla lisanõudeid; tutvuge seadmega kaasas olevate dokumentidega.

Lähiväljaside kasutamine teabe jagamiseks (ainult teatud mudelitel)

Teie arvuti toetab lähiväljasidet (NFC), mis võimaldab traadita kahe NFC-toega seadme vahel teavet jagada. Teabe edastamist puudutage arvuti lähiväljaside ala (antenni) telefoni või muu seadme lähiväljaside alaga.

NFC ja toetatud rakenduste kaudu saab jagada veebisaite, edastada kontaktteavet ja makseid ning NFC-toega printerites printida.

 MÄRKUS. Arvuti lähiväljaside ala tuvastamiseks vt [Komponendid lk 3](#).

Jagamine

1. Veenduge, et lähiväljaside funktsioon on sisse lülitatud.
  - a. Sisestage tegumiriba otsingualale sõna **juhtmevaba** ja valige seejärel **Lülita juhtmevabad seadmed sisse või välja**.
  - b. Veenduge, et lähiväljaside on **Sees**.
2. Puudutage lähiväljaside ala lähiväljasidet toetava seadmega. Võite kuulda seadmete ühendamisel heli.

 MÄRKUS. Teise NFC-seadme antenni asukoha leidmiseks vaadake seadme suuniseid.

3. Jätkamiseks järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Ühenduse loomine kaabelvõrguga

Mõned tooted võivad lubada traadiga ühendusi: kohtvõrguühendus (LAN-ühendus) ja modemiühendus. LAN-ühendus kasutab võrgukaablit ja on palju kiirem kui modemiühendus, mis kasutab telefonikaablit. Mõlemat kaablit müüakse eraldi.

 HOIATUS! Elektrilöögi, tulekahju ja seadme kahjustamise ohu vältimiseks ärge ühendage RJ-45-pistikupessa (võrgupessa) modemi- ega telefonikaablit.

Ühenduse loomine kohtvõrguga (LAN) (ainult teatud toodetel)

Kui soovite ühendada arvuti otse kodus oleva marsruuteriga (traadita ühenduse loomise asemel) või kontori võrguga, kasutage kohtvõrguühendust (LAN).

 MÄRKUS. Arvutis võib olla sisse lülitatud funktsioon HP LAN-Wireless Protection. See suleb traadita ühenduse (Wi-Fi) või WWAN-ühenduse, kui arvuti on ühendatud kohtvõrku. Lisateavet funktsiooni HP LAN-Wireless Protection kohta leiate jaotisest [Funktsiooni HP LAN-Wireless Protection kasutamine \(ainult teatud toodetel\) lk 24](#).

LAN-ühenduse loomiseks on vajalik 8-viiguline RJ-45 võrgukaabel või valikuline dokkimisseade või laiendusport, kui arvutil ei ole RJ-45-porti.

Võrgukaabli ühendamiseks toimige järgmiselt.

1. Ühendage võrgukaabel arvuti või sellega ühendatud valikulise dokkimis- või laiendusportiseadme võrgupistikupessa **(1)**.

2. Ühendage kaabli teine ots seina võrgupistikupessa (**2**) või marsruuteriga.

 MÄRKUS. Kui võrgukaablil on televisiooni- ja raadiosignaalidest tingitud häirete eest kaitsvad mürasummutusahelad (**3**), ühendage kaabel arvutiga nii, et mürasummutiga ots jääb arvuti poole.

Funktsiooni HP LAN-Wireless Protection kasutamine (ainult teatud toodetel)

Kohtvõrgu keskkonnas saate seadistada funktsiooni HP LAN-Wireless Protection, et kaitsta kohtvõrku lubamatu traadita juurdepääsu eest. Kui HP LAN-Wireless Protection on lubatud, siis pärast otse kohtvõrku ühendamist lülitatakse WLAN- (Wi-Fi) või WWAN-ühendus välja.

Funktsiooni HP LAN-Wireless Protection sisselülitamine ja kohandamine

1. Ühendage võrgukaabel arvuti või sellega ühendatud valikulise dokkimis- või laiendusportiseadme võrgupistikupessa.
2. Käivitage häälestusutiliit Computer Setup (BIOS).
  - Klaviatuuriga arvutid või tahvelarvutid
    - ▲ Lülitage sisse või taaskäivitage arvuti ja kui ilmub HP logo, vajutage klahvi **F10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
  - Klaviatuurita tahvelarvutid
    - ▲ Lülitage sisse või taaskäivitage tahvelarvuti ning seejärel vajutage kiirelt ja hoidke all all helitugevuse vähendamise nuppu, kuni kuvatakse käivitusmenüü. Puudutage häälestusutiliidi Computer Setup avamiseks klahvi **F10**.
3. Valige suvand **Advanced** (Täpsem) ja seejärel valige **Built-in Device Options** (Seadmesse sisseehitatud suvandid).
4. Valige märkeruut **LAN/WLAN automaatlülitus** ja/või **LAN/WWAN automaatlülitus**, et WLAN- ja/või WWAN-ühendused välja lülitada ja seejärel kohtvõrguga ühendus luua.
5. Muudatuste salvestamiseks ja häälestusutiliidist Computer Setup väljumiseks valige **Main** (Põhimenüü), seejärel **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju) ning **Yes** (Jah).

 MÄRKUS. Kui kasutate valiku esiletõstmiseks nooleklahve, peate seejärel vajutama **sisestusklahvi**.

Muudatused rakendatakse arvuti taaskäivitamisel.

Rakenduse HP MAC Address Pass Through kasutamine võrku ühendatud arvuti tuvastamiseks (ainult teatud mudelitel)

MAC Address Pass Through pakub kohandatavat viisi arvuti ja selle sidevõrkude tuvastamiseks. Süsteemi MAC address annab unikaalse tuvastamismeetodi isegi siis, kui arvuti on ühendatud Etherneti võrguadapteri kaudu. See aadress on vaikimisi sisse lülitatud.

MAC Address Pass Through kohandamine

1. Käivitage häälestusutiliit Computer Setup (BIOS).
  - Klaviatuuriga arvutid või tahvelarvutid
    - ▲ Lülitage sisse või taaskäivitage arvuti ja kui ilmub HP logo, vajutage klahvi **F10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
  - Klaviatuurita tahvelarvutid
    - ▲ Lülitage sisse või taaskäivitage tahvelarvuti ning seejärel vajutage kiirelt ja hoidke helitugevuse vähendamise nuppu, kuni kuvatakse käivitusmenüü. Puudutage häälestusutiliidi Computer Setup avamiseks klahvi **F10**.
2. Valige suvand **Täpsem**, seejärel valige **MAC Address Pass Through**.
3. Valige suvandist **Host Based MAC Address** (Hostipõhine MAC-aadress) paremale jääv valik **System Address** (Süsteemi aadress), et MAC-aadress lubada või **Custom Address** (Kohandatud aadress), et aadress ise kohandada.
4. Kohandatud suvandi valimisel valige **MAC ADDRESS** (MAC-aadress), sisestage kohandatud süsteemi MAC- aadress ning selle salvestamiseks vajutage klahvi **enter**.
5. Kui arvutis on sisse-ehitatud kohtvõrk ja soovite süsteemi MAC-aadressina kasutada sisse-ehitatud MAC-aadressi, valige **Reuse Embedded LAN Address** (Kasuta sisseehitatud LAN-aadressi).
– või –
Valige **Main** (Põhimenüü), seejärel valige **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju) ning **Yes** (Jah).

MÄRKUS. Kui kasutate valiku esiletõstmiseks nooleklahve, peate seejärel vajutama [sisestusklahvi](#).

Muudatused rakendatakse arvuti taaskäivitamisel.

4 Ekraanil navigeerimine

Arvutimudelil sõltuvalt on arvutiekraanil navigeerimiseks üks või mitu võimalust.

- Puutežestide otse arvutiekraanil kasutamine.
- Puutežestide puuteplaadil kasutamine.
- Klaviatuuri ja valikulise hiire (eraldi ostetav) kasutamine.
- Ekraaniklaviatuuri kasutamine.
- Osutushoova kasutamine.

Puuteplaadi- ja puutekraanižestide kasutamine

Puuteplaadi abil saab arvuti ekraanil lihtsate puutežestidega navigeerida ja kursorit juhtida. Puuteplaadi vasak- ja parempoolset nuppu saab kasutada samamoodi nagu välise hiire vasak- ja parempoolset nuppu. Puutekraanil (ainult teatud mudelitel) navigeerimiseks kasutage ekraanil selles peatükis kirjeldatud puutežeste.

Puutežestide kohandamiseks ja nende kasutamist kirjeldavate videote vaatamiseks tippige tegumiriba otsinguväljale `juhtpaneel` valige **Juhtpaneel** ja seejärel **Riistvara ja heli**. Valiku **Seadmed ja printerid** alt valige **Hiir**.

Mõned tooted sisaldavad täpse puuteplaadi lahendust, mis pakub täiustatud žestide funktsiooni. Et teha kindlaks, kas teil on täpse puuteplaadi lahendus ja lisateabe saamiseks valige **Start**, valige **Sätted**, seejärel **Seadmed** ja siis **puuteplaat**.

MÄRKUS. Kui pole teisiti öeldud, saab žeste kasutada nii puuteplaadil kui ka puutekraanil.

Koputamine

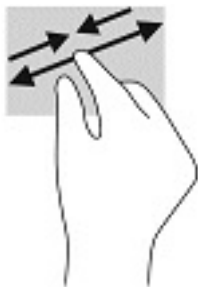
Osutage ekraanil olevale üksusele ja seejärel koputage valimiseks ühe sõrmega puuteplaadialal või puutekraanil. Üksuse avamiseks tehke topeltkoputus.

Kahe sõrme kokkusurumine ja laialiigutamine suuruse muutmiseks

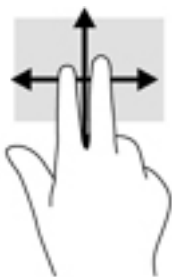
Kahe sõrmega kokkusurumine ja suumimine võimaldab piltide ja teksti välja- ning sissesuumimist.

- Vähendamiseks asetage kaks sõrme lahus puuteplaadialale või puutekraanile ja seejärel viige need kokku.
- Suurendamiseks asetage kaks sõrme koos puuteplaadialale või puutekraanile ja seejärel viige need üksteisest lahku.

Kahe sõrmega libistamine (puuteplaat ja täpse puuteplaadi lahendus)

Asetage kaks sõrme (nii et nende vahel oleks väike vahe) puuteplaadialale ja seejärel lohistage sõrmi üles, alla, vasakule või paremale, et liikuda leheküljel või pildil üles, alla või külgedele.

Kahe sõrmega koputus (puuteplaat ja täpse puuteplaadi lahendus)

Valitud objekti suvandite menüü avamiseks koputage kahe sõrmega puuteplaadialal.

 MÄRKUS. Kahe sõrmega koputuse funktsioon on sama kui paremklõps hiirega.

Kolme sõrmega koputus (puuteplaat ja täpse puuteplaadi lahendus)

 MÄRKUS. Kolme sõrmega koputuse kasutamiseks peate esmalt administraatori kontoga süsteemi sisse logima.

Vaikimisi avab kolme sõrmega koputus otsingudialoogi. Žesti sooritamiseks koputage puuteplaadialal kolme sõrmega.

Täpsel puuteplaadil selle žesti funktsiooni muutmiseks valige **Start**, seejärel **Sätted**, siis **Seadmed** ja lõpuks **Puuteplaat**. Valige jaotises **Kolme sõrmega žestid** lahtris **Koputused** žesti säte.

Nelja sõrmega koputus (puuteplaat ja täpse puuteplaadi lahendus)

 MÄRKUS. Nelja sõrmega koputuse kasutamiseks peate esmalt administraatori kontoga süsteemi sisse logima.

Vaikimisi avab nelja sõrmega koputus Toimingukeskuse. Žesti sooritamiseks koputage puuteplaadialal nelja sõrmega.

Täpsel puuteplaadil selle žesti funktsiooni muutmiseks valige **Start**, seejärel **Sätted**, siis **Seadmed** ja lõpuks **Puuteplaat**. Valige jaotises **Nelja sõrmega žestid** lahtris **Koputused** žesti säte.

Kolme sõrmega nipsamine (puuteplaat ja täpse puuteplaadi lahendus)

Vaikimisi liigub kolme sõrmega nipsamine avatud rakenduste ja töölaua vahel.

- Nipsake kolme sõrmega endast eemale, et näha kõiki avatud aknaid.
- Nipsake kolme sõrmega enda poole, et näha töölauda.
- Nipsake kolme sõrmega vasakule või paremale, et lülitada avatud akende vahel.

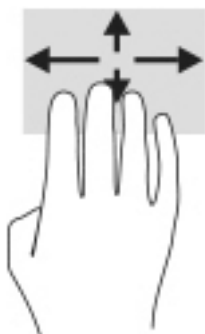

Täpsel puuteplaadil selle žesti funktsiooni muutmiseks valige **Start**, seejärel **Sätted**, siis **Seadmed** ja lõpuks **Puuteplaat**. Valige jaotises **Kolme sõrmega žestid** lahtris **Nipsamised** žesti säte.

Nelja sõrmega nipsamine (täpse puuteplaadi lahendus)

Vaikimisi liigub nelja sõrmega nipsamine avatud töölaudade vahel.

- Nipsake 4 sõrmega endast eemale, et näha kõiki avatud aknaid.
- Nipsake 4 sõrmega enda poole, et näha töölauda.
- Nipsake 4 sõrmega vasakule või paremale, et liikuda töölaudade vahel.

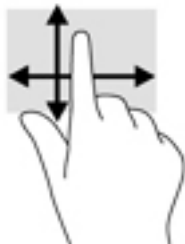

Selle žesti funktsiooni muutmiseks valige **Start**, seejärel **Sätted**, siis **Seadmed** ja lõpuks **Puuteplaat**. Valige jaotises **Nelja sõrmega žestid** lahtris **Nipsamised** žesti säte.

Ühe sõrmega libistamine (puutekraanidel)

Kasutage ühe sõrmega libistamise žesti loendite ja leheküljede panoraamimiseks ja kerimiseks või objekti liigutamiseks.

- Ekraanil kerimiseks libistage üht sõrme üle ekraani suunas, kuhu soovite liikuda.
- Objekti teisaldamiseks vajutage ja hoidke sõrme sellel ning lohistage seejärel objekt soovitud kohta.

Valikulise klaviatuuri ja hiire kasutamine

Klaviatuuri või valikulist hiirt kasutades saate sisestada teksti, valida üksusi, kerida ning teha samu toiminguid, mida puutežestidega. Klaviatuur võimaldab teatud toimingute teostamiseks ka toimingu- ja kiirklahvide kasutamist.

Ekraaniklaviatuuri kasutamine (ainult teatud mudelitel)

1. Ekraaniklaviatuuri kuvamiseks koputage tegumiriba paremas servas asuvas olekualas klaviatuuriikoonil.
2. Alustage tippimist.

 MÄRKUS. Ekraaniklaviatuuri kohal võidakse kuvada soovitatud sõnad. Koputage sõnal selle valimiseks.

 MÄRKUS. Toimingu- ja kiirklahve ei kuvata ja need ei toimi ekraaniklaviatuuril.

5 Meelelahutusfunktsioonid

Kasutage oma HP arvutit nii tööks kui ka vaba aja veetmiseks, et kohtuda teistega kaamera vahendusel, segada omavahel heli ja videot või ühendada väliseid seadmeid, nagu projektor, monitor, teler või kõlarid. Arvuti heli-, video- ja kaamerafunktsioonide tuvastamiseks vt jaotist [Komponendid lk 3](#).

Kaamera kasutamine (ainult teatud mudelitel)

Teie arvutil võib olla vähemalt üks kaamera, mis võimaldab teiste inimestega töö tegemiseks või mängude mängimiseks ühenduse luua. Kaamera võib asuda arvuti esiküljel, tagaküljel või olla hüpikkaamera.

Enamik kaameraid võimaldavad videovestelda, videot salvestada ning pilte jäädvustada. Mõned pakuvad ka kõrglahutusvõimet (HD), mängurakendusi või näotuvastustarkvara, nagu Windows Hello. Üksikasju rakenduse Windows Hello kasutamise kohta vt [Windows Hello \(ainult teatud mudelitel\) lk 44](#).

Teatud toodete puhul saate kaamera privaatsust suurendada, lülitades kaamera välja. Kaamera on vaikimisi sisse lülitatud. Kaamera väljalülitamiseks libistage kaamera privaatsüslülitit lüliti kõrval asuva ikooni poole. Kaamera uuesti sisselülitamiseks libistage lülitit ikoonist eemale.

Heli kasutamine

Saate muusikat alla laadida ja kuulata, veebist helisisu (sh raadiot) voogesitada, heli salvestada ning segada multimeediumisisu loomiseks omavahel heli ja videot. Samuti saate esitada arvutis (teatud toodetel) muusika CD-sid või ühendada välise optilise draivi CD-de esitamiseks. Kuulamisnaudingu võimendamiseks ühendage kõrvaklapid või kõlarid.

Kõlarite ühendamine

Juhtmega kõlarid saab ühendada arvutiga arvuti USB-pordi või heliväljundi (kõrvaklapid) / helisisendi (mikrofon) ühendpesa või dokkimisjaama kaudu.

Kui soovite ühendada arvutiga juhtmevabad kõlarid, järgige tootja juhiseid. Teavet kõrglahutusega kõlarite ühendamise kohta leiate jaotist [HDMI-heli häälestamine lk 34](#). Enne kõlarite ühendamist vähendage helitugevust.

Kõrvaklappide ühendamine

⚠ HOIATUS! Kuulmiskahjustuste vältimiseks vähendage enne kõrvaklappide, kuularite või peakomplekti kasutamist helitugevust. Lisateavet ohutuse kohta leiate *Normatiiv-, ohutus- ja keskkonnamärkustest*.

Juhendile ligipääsemine:

▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale HP dokumendid ja seejärel klõpsake suvandit **HP dokumendid**.

Juhtmega kõrvaklapid saate ühendada arvuti heliväljundi (kõrvaklappide) pistikupessa või helisisendi (mikrofoni) pistikupessa.

Kui soovite ühendada arvutiga juhtmevabad kõrvaklapid, järgige tootja juhiseid.

Peakomplekti ühendamine

 HOIATUS! Kuulmiskahjustuste vältimiseks vähendage enne kõrvaklappide, kuularite või peakomplekti kasutamist helitugevust. Lisateavet ohutuse kohta leiate *Normatiiv-, ohutus- ja keskkonnamärkustest*.

Juhendile ligipääsemine:

- ▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale HP dokumendid ja seejärel klõpsake suvandit **HP dokumendid**.

Mikrofoniga kõrvaklappide nimetatakse peakomplektideks. Juhtmega peakomplekti saate ühendada arvuti heliväljundi (kõrvaklapid) / helisisendi (mikrofon) ühendpesaga.

Kui soovite ühendada arvutiga juhtmevaba peakomplekti, järgige tootja juhiseid.

Helisätete kasutamine

Kasutage helisätteid, et reguleerida süsteemi helitugevust, muuta süsteemi helisid või hallata heliseadmeid.

Helisätete vaatamiseks või muutmiseks toimige järgmiselt:

- ▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna juhtpaneel, valige **Juhtpaneel, Riistvara ja heli** ning seejärel **Heli**.

Teie arvuti võib sisaldada täiustatud helisüsteemi Bang & Olufsenilt, DTS-ilt, Beats Audiolt või mõnelt teiselt pakujalt. Selle tulemusena võib teie arvuti sisaldada täiustatud helifunktsioone, mida saab juhtida teie helisüsteemile vastava heli juhtpaneeli abil.

Kasutage heli juhtpaneeli helisätete vaatamiseks ja juhtimiseks.

- ▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna juhtpaneel, valige **Juhtpaneel, Riistvara ja heli** ning seejärel teie süsteemile vastav heli juhtpaneel.

Video kasutamine

Teie arvuti on ka võimas videoseade, millega saate lemmikveebisaitidelt voogesitust kasutades videoid vaadata ning videoid ja filme alla laadida, et neid siis arvuti abil võrguühenduseta nautida.

Vaatamisnaudingu täiustamiseks ühendage ühte arvuti videoportidest väline monitor, projektor või teler.

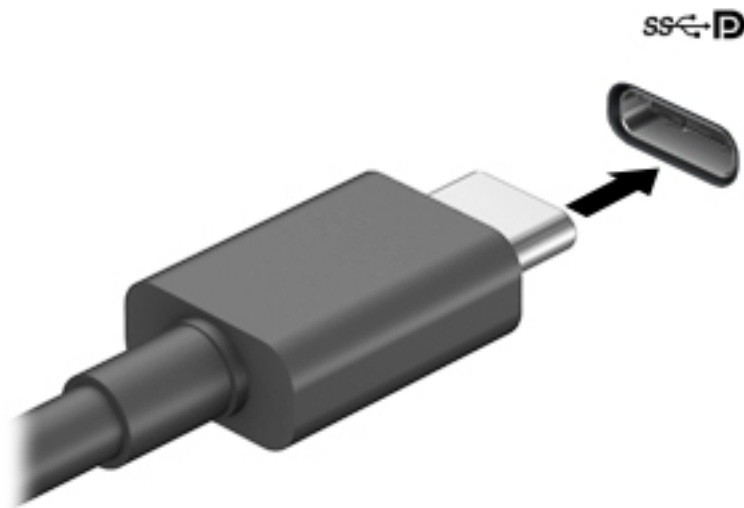
 NB! Veenduge, et ühendate välisseadme arvuti õigesse porti ja kasutate õiget kaablit. Järgige seadme tootja juhiseid.

DisplayPorti-seadmete ühendamine C-tüüpi USB-kaabli abil (ainult teatud mudelitel)

 MÄRKUS. C-tüüpi USB-ga DisplayPort-seadme ühendamiseks arvutiga on vaja C-tüüpi USB-kaablit, mida müüakse eraldi.

Suure eraldusvõimega kuvaväljundi nägemiseks välises DisplayPort-seadmes ühendage DisplayPort-seade järgmiste juhiste järgi.

1. Ühendage C-tüüpi USB-kaabli üks ots arvuti USB SuperSpeed pordi ja DisplayPorti pistik arvutiga.

2. Ühendage kaabli teine ots välise DisplayPort-seadmega.
3. Vajutage **f1**, et liikuda läbi nelja:
  - **Ainult arvuti ekraan:** ekraanikujutis kuvatakse ainult arvutis.
  - **Dubleeri:** ekraanikujutis kuvatakse korraga nii arvutis kui ka välisseadmes.
  - **Laienda:** ekraanikujutis laiendatakse korraga üle arvuti ekraani ja välisseadme ekraani.
  - **Ainult teine ekraan:** ekraanikujutis kuvatakse ainult välisseadmes.

Iga kord, kui klahvi **f1** vajutate, muutub kuvaolek.

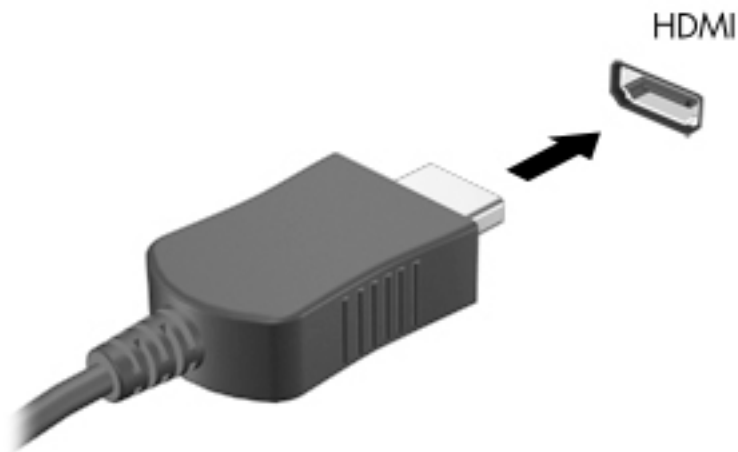
 MÄRKUS. Parimate tulemuste saavutamiseks, seda eelkõige juhul, kui kasutate suvandit „Laienda”, suurendage välisseadme ekraani eraldusvõimet, toimides järgmiselt. Valige nupp **Start**, valige **Seaded** ja seejärel valige **Süsteem**. Valige jaotises **Ekraan** sobiv eraldusvõime ja seejärel suvand **Säilita muudatused**.

Videseadmete ühendamine HDMI-kaabli abil (ainult teatud toodetel)

 MÄRKUS. HDMI-seadme ühendamiseks arvutiga on teil tarvis HDMI-kaablit (müüakse eraldi).

Arvuti ekraanikujutise nägemiseks kõrglahutusega teleris või monitoril ühendage kõrglahutusega seade vastavalt järgmistele juhistele:

1. Sisestage HDMI-kaabli üks ots arvuti HDMI-porti.

2. Ühendage kaabli teine ots kõrglahutusega teleri või monitoriga.
3. Vajutage **f1**, et liikuda läbi nelja:
  - **Ainult arvuti ekraan:** ekraanikujutis kuvatakse ainult arvutis.
  - **Dubleeri:** ekraanikujutis kuvatakse korraga nii arvutis kui ka välisseadmes.
  - **Laienda:** ekraanikujutis laiendatakse korraga üle arvuti ekraani ja välisseadme ekraani.
  - **Ainult teine ekraan:** ekraanikujutis kuvatakse ainult välisseadmes.

Iga kord, kui klahvi **f1** vajutate, muutub kuvaolek.

 MÄRKUS. Parimate tulemuste saavutamiseks, seda eelkõige juhul, kui kasutate suvandit „Laienda”, suurendage välisseadme ekraani eraldusvõimet, toimides järgmiselt. Valige nupp **Start**, valige **Seaded** ja seejärel valige **Süsteem**. Valige jaotises **Ekraan** sobiv eraldusvõime ja seejärel suvand **Säilita muudatused**.

HDMI-heli häälestamine

HDMI on ainus videoliides, mis toetab kõrglahutusega videot ja heli. Pärast HDMI-teleri ühendamist arvutiga saate HDMI-heli sisse lülitada järgmistele toimingutele:

1. Paremklopsake tegumiriba paremas osas asuvas teavitusalas ikoonil **Kõlarid** ja seejärel valige **Taasesitusseadmed**.
2. Valige vahekaardil **Taasesitus** digitaalväljundseadme nimi.
3. Valige **Tee vaikesätteks** ja seejärel valige **OK**.

Helivoo taastamiseks arvutikõlarites toimige järgmiselt:

1. Paremklõpsake tegumiriba paremas osas asuvas teavitusalas ikoonil **Kõlarid** ja seejärel valige **Taasesitusseadmed**.
2. Valige vahekaardil Taasesitus üksus **Kõlarid**.
3. Valige **Tee vaikesätteks** ja seejärel valige **OK**.

Juhtmega kuvarite tuvastamine ja ühendamine MultiStream Transporti abil

MultiStream Transporti (MST) abil saab ühendada arvutiga mitu juhtmega kuvamisseadet, kasutades ühendamiseks arvuti VGA-porti või DisplayPorti pesa või jaoturi või välise dokkimisjaama VGA-porti või DisplayPorti pesa. Ühendada saab mitut moodi, sõltuvalt sellest, mis tüüpi graafikakontroller on arvutisse paigaldatud ning kas arvutis on sisseehitatud jaotur. Teavet selle kohta, mis riistvara arvutisse paigaldatud on, saate seadmehaldurist.

- ▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `seadmehaldur` ja seejärel valige rakendus **Seadmehaldur**. Loendis kuvatakse kõik teie arvutisse installitud seadmed.

Kuvamisseadmete ühendamine arvutitega, millel on AMD graafika (koos valikulise jaoturiga)

 MÄRKUS. AMD™ graafikakontrolleri ja valikulise jaoturi abil saate ühendada kuni 4 kuvamisseadet.

Mitme kuvamisseadme häälestamiseks toimige järgmiselt:

1. Ühendage väline jaotur (eraldi ostetav) DP-DP-kaabli (eraldi ostetav) abil oma arvuti DisplayPort™ (DP) konnektoriga. Veenduge, et jaoturi toiteadapter oleks ühendatud vahelduvvoolutoitega.
2. Ühendage välised kuvamisseadmed jaoturi VGA-pordi või DisplayPorti pistikutega.
3. Kõigi ühendatud kuvamisseadmete nägemiseks sisestage tegumiriba otsinguväljale tekst `seadmehaldur` ja seejärel valige rakendus **Seadmehaldur**. Kui te ei näe kõiki ühendatud kuvamisseadmeid, siis veenduge, et iga seade oleks ühendatud jaoturi õige pordiga.

 MÄRKUS. Mitme kuvamisseadme valikute hulka kuuluvad suvandid **Dubleeri**, mis peegeldab arvutiekraani kõigisse lubatud kuvamisseadmetesse, ja **Laienda**, mis venitab arvutiekraani üle kõigi lubatud kuvamisseadmete.

Miracastiga ühilduvate traadita kuvaseadmete leidmine ja nendega ühendamine (ainult teatud mudelitel)

 MÄRKUS. Teavet selle kohta, millist tüüpi kuvamisseade teil on (Miracast® ühilduv või Intel WiDi), leiate teleri või täiendava kuvamisseadme dokumentatsioonist.

Miracastiga ühilduva traadita kuvaseadme leidmiseks ja sellega ühenduse loomiseks avatud rakendustest väljumata toimige järgmiselt.

Miracasti avamiseks toimige järgmiselt:

- ▲ Sisestage tegumiriba otsinguväljale märksõna `projekteeri` ja seejärel valige **Projekteeri teisele ekraanile**. Valige **Juhtmeta kuvariga ühenduse loomine** ning järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Andmeedastuse kasutamine

Teie arvuti on võimas meelelahutuskeskus, mis võimaldab USB-seadmes olevaid fotosid, videoid ja filme arvutis vaadata.

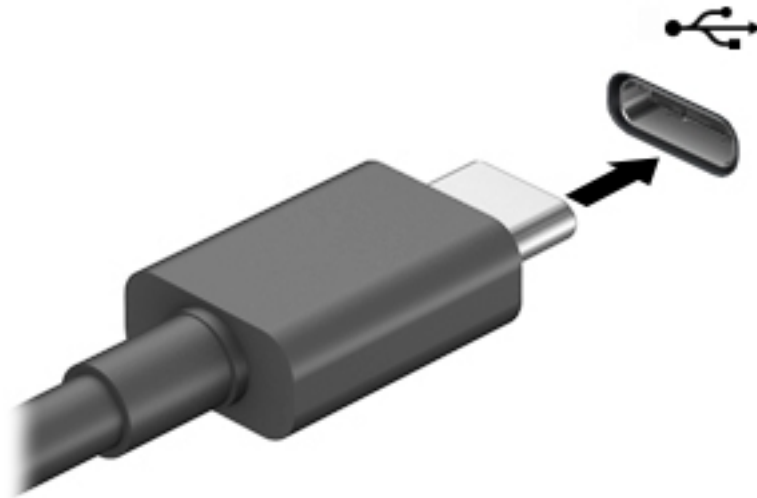
Vaatamisnaudingu täiustamiseks kasutage arvuti ühte C-tüüpi USB-porti ja ühendage sinna USB-seade, nt mobiiltelefon, kaamera aktiivsusmonitor või nutikell ja edastage failid arvutisse.

 NB! Veenduge, et ühendate välisseadme arvuti õigesse porti ja kasutate õiget kaablit. Järgige seadme tootja juhiseid.

Seadmete ühendamine C-tüüpi USB-porti (ainult teatud mudelid)

 MÄRKUS. C-tüüpi USB-seadme ühendamiseks arvutiga on vaja C-tüüpi USB-kaablit, mida müüakse eraldi.

1. Ühendage C-tüüpi USB-kaabli üks ots arvuti C-tüüpi USB-pordiga.

2. Ühendage kaabli teine ots välisseadmega.

6 Toitehaldus

Arvuti saab töötada nii aku- kui ka välistoitel. Kui arvuti töötab akutoitel ja selle laadimiseks pole väline toiteallikas saadaval, on oluline aku laetust jälgida ja akut säästa.

Mõned selles peatükis nimetatud toitehaldusfunktsioonid ei pruugi teie arvutis saadaval olla.

Unerežiimi kasutamine

 ETTEVAATUST. Võimaliku heli- ja videokvaliteedi halvenemise, teabekao või heli või video esituse funktsiooni kao riski vähendamiseks ärge käivitage ketta või välise meediumikaardi lugemisel või sellele kirjutamisel unerežiimi.

- Unerežiim on Windowsi energiasäästuolek. Unerežiim käivitatakse automaatselt pärast passiivsusperioodi. Teie töö salvestatakse mällu, mis võimaldab unerežiimist väljumisel kiiresti tööd jätkata. Unerežiimi saab ka käsitsi käivitada. Lisateavet leiate jaotisest [Unerežiimi käivitamine ja sellest väljumine lk 37](#).

Unerežiimi käivitamine ja sellest väljumine

Unerežiimi sisenemiseks on järgmised võimalused.

- Valige **Start**, seejärel valige ikoon **Toide** ja seejärel **Unerežiim**.
- Sulgege ekraan (ainult teatud mudelitel).
- Vajutage unerežiimi kiirklahvi (ainult teatud mudelitel); näiteks **fn+f1** või **fn+f12**.
- Vajutage korraks toitenuppu (ainult teatud mudelitel).

Unerežiimist väljumiseks on järgmised võimalused.

- Vajutage lühidalt toitenuppu.
- Kui arvuti on suletud, tõstke ekraan üles (ainult teatud mudelitel).
- Vajutage klaviatuuri klahvi (ainult teatud mudelitel).
- Puudutage puuteplaati (ainult teatud mudelitel).

Arvuti väljumisel unerežiimist kuvatakse teie töö uuesti ekraanil.

 MÄRKUS. Kui olete määranud, et unerežiimist väljumisel küsitaks parooli, peate enne töö jätkamist sisestama Windowsi parooli.

Arvuti sulgemine (väljalülitamine)

 ETTEVAATUST. Arvuti väljalülitamisel lähevad salvestamata andmed kaotsi. Enne arvuti väljalülitamist salvestage kindlasti oma töö.

Käsk Sule arvuti suleb kõik programmid ja operatsioonisüsteemi, seejärel lülitab välja ekraani ja arvuti.

Sulgege arvuti, kui seda ei kasutata pikema aja vältel ning selle välistoide lahutatakse.

Soovitav on kasutada Windowsi sulgemiskäsku.

MÄRKUS. Kui arvuti on unerežiimis, tuleb sellest esmalt väljuda, vajutades korra toitenuppu.

1. Salvestage oma töö ja sulgege kõik avatud programmid.
2. Valige **Start**, seejärel valige ikoon **Toide** ja seejärel **Sule arvuti**.

Kui arvuti ei reageeri ja kirjeldatud sulgemistoiminguid pole võimalik kasutada, proovige järgmisi hädasulgemistoiminguid esitatud järjekorras.

- Vajutage klahve **ctrl+alt+delete**, valige ikoon **Toide** ja seejärel valige **Sule arvuti**.
- Vajutage toitenuppu ja hoidke seda vähemalt 10 sekundit all.

Toiteikooni ja toitesuvandite kasutamine

Toiteikoon asub Windowsi tegumiribal. Toiteikooni abil pääsete kiiresti juurde toitesätetele ja saate vaadata aku laetuse taset.

- Aku laetuse taseme protsendi vaatamiseks hõljutage kursorit **Toite** ikooni kohal .
- Energiarežiimi suvandite kasutamiseks paremklopsake **Toiteikoonil** ja seejärel valige **Energiarežiimi suvandid**.

Eri toiteikoonid näitavad, kas arvuti töötab aku- või välistoitel. Kui osutate hiirekursoriga ikoonile, kuvatakse koos ikooniga ka teade, kui aku laetuse tase on madal või kriitiline.

Arvuti kasutamine akutoitel

HOIATUS! Võimalike ohtude vähendamiseks kasutage ainult arvutiga kaasas olevat akut, HP asendusakut või ühilduvat HP esindusest ostetud akut.

Kui arvutis on laetud aku ja arvuti pole ühendatud välistoitega, töötab arvuti akutoitel. Arvuti aku tühjeneb tasapisi, kui arvuti on välja lülitatud ja välistoitest lahutatud. Kui aku on jõudnud laetuse madalale või kriitilisele tasemele, kuvab arvuti teate.

Aku kasutusaeg varieerub, sõltudes energiahalduse sätetest, töötavatest programmidest, ekraani heledusest, ühendatud välisseadmetest ja muudest teguritest.

MÄRKUS. Arvuti välistoitest lahutamisel vähendatakse aku säästmiseks automaatselt ekraani heledust. Teatud arvutitooted saavad aku säästmiseks graafikakaarte vahetada.

Funktsiooni HP Fast Charge kasutamine (ainult teatud toodetel)

HP Fast Charge võimaldab arvutiaku kiiret laadimist. Laadimisaeg võib varieeruda +/-10%. Sõltuvalt arvuti mudelist ja sellega kaasas olnud HP vahelduvvooluadapterist, töötab HP Fast Charge ühel või mitmel järgmistest viisidest:

- Kui aku laetuse tase jääb nulli ja 50% vahele, laetakse aku 50%-ni täismahutavusest kuni 30-45 minutiga sõltuvalt arvuti mudelist.
- Kui aku laetustase jääb nulli ja 90% vahele, laetakse aku 90%-ni kuni 90 minutiga.

Funktsiooni HP Fast Charge kasutamiseks lülitage arvuti välja ja seejärel ühendage vahelduvvooluadapter arvuti ja välistoitega.

Aku laetuse taseme kuvamine

Aku laetuse taseme protsendi vaatamiseks hõljutage kursorit **Toite** ikooni kohal .

Akutoite säästmine

Näpunäited akutoite säästmiseks ja aku kasutusaja pikendamiseks:

- Vähendage ekraani heledust.
- Lülitage välja traadita ühenduse seadmed, kui te neid ei kasuta.
- Lahutage väliseadmed, mida te ei kasuta ja mis ei ole ühendatud välistoitega, näiteks USB-porti ühendatud väline kõvaketas.
- Peatage, keelake või eemaldage kõik välised meediumikaardid, mida te ei kasuta.
- Kui lõpetate arvutiga töötamise, käivitage unerežiim või lülitage arvuti välja.

Aku tühjenemise tuvastamine

Kui arvuti ainsaks toiteallikaks oleva aku laetuse tase langeb madalale või kriitilisele tasemele, võib toimuda järgmine:

- Aku märgutuli (ainult teatud toodetel) näitab aku laetuse madalat või kriitilist taset.

– või –

- Toiteikoon kuvab teatise aku laetuse madala või kriitilise taseme kohta.

MÄRKUS. Lisateavet toiteikooni kohta leiate jaotisest [Toiteikooni ja toitesuvandite kasutamine lk 38](#).

Aku laetuse kriitilisel tasemel toimib arvuti järgmiselt:

- Kui arvuti töötab või on unerežiimis, jääb arvuti lühikeseks ajaks unerežiimi ja seejärel lülitub välja ning kogu salvestamata teave läheb kaduma.

Tegutsemine aku tühjenemise korral

Tegutsemine aku tühjenemise korral, kui välistoide on saadaval

Ühendage arvuti ja välistoitega üks järgmistest:

- vahelduvvooluadapter,
- valikuline dokkimisalus või laiendustoode,
- HP-lt tarvikuna ostetud toiteadapter.

Tegutsemine aku tühjenemise korral, kui mitte ühtegi toiteallikat pole saadaval

Salvestage oma töö ja lülitage arvuti välja.

Mitte-eemaldatav aku

Selle toote akut (või akusid) ei saa kasutajad ise lihtsasti vahetada. Aku eemaldamine või vahetamine võib mõjutada garantiid. Kui aku ei hoia enam laengut, võtke ühendust toega.

Ärge visake vana akut selle kasutusea lõppedes olmejäätmete hulka. Järgige akude utiliseerimist puudutavaid kohalikke seadusi ja eeskirju.

Arvuti kasutamine välistoitel

Teavet arvuti välistoitega ühendamise kohta leiate arvutiga kaasas olevalt teabelehel *Häälestusjuhised*.

Kui arvuti on ühendatud heakskiidu saanud vahelduvvooluadapteri kaudu välistoitega või dokkimis- või laiendusseadmega, ei kasuta arvuti akut.

⚠ HOIATUS! Võimalike ohtude vähendamiseks kasutage ainult arvutiga kaasas olevat vahelduvvooluadapterit, HP asendusadapterit või ühilduvat HP esindusest ostetud vahelduvvooluadapterit.

⚠ HOIATUS! Ärge laadige arvuti akut, kui viibite lennukipardal.

Ühendage arvuti välistoitega järgmistes olukordades:

- aku laadimisel või kalibreerimisel,
- süsteemi tarkvara installimisel või värskendamisel,
- süsteemi BIOS-i värskendamisel,
- teabe kirjutamisel kettale (ainult teatud toodetel),
- andmete varundamisel või taastamisel.

Kui ühendate arvuti välistoitega, toimub järgmine:

- aku hakkab laadima,
- ekraani heledus suureneb,
- toiteikooni väljanägemine muutub.

Välistoite katkestamisel:

- arvuti lülitub akutoitele,
- ekraani heledus väheneb automaatselt aku säästmiseks,
- toiteikooni väljanägemine muutub.

7 Turvalisus

Arvuti kaitsmine

Windowsi operatsioonisüsteemis ja mitte-Windowsi häälestusutiliidis Computer Setup (BIOS, mis on olemas igas operatsioonisüsteemis) sisalduvad standardsed turbefunktsioonid kaitsevad teie isiklike sätteid ja andmeid mitme ohu eest.

 MÄRKUS. Turbemeetmed on mõeldud tõkestamiseks. Tõkestamine ei pruugi ära hoida toote väärkasutamist või vargust.

 MÄRKUS. Enne kui arvuti hooldusse saadate, varundage ja kustutage konfidentsiaalsed failid ning eemaldage kõik paroolisätted.

 MÄRKUS. Mõni loetletud funktsioonidest ei pruugi teie arvutis saadaval olla.

Tabel 7-1 Turbelahendused

Oht arvutile	Turbefunktsioon
Arvuti volitamata kasutamine	BIOS, sisselülitusparool
Arvuti häälestusutiliidi Computer Setup (BIOS) volitamata avamine	BIOS-i halduriparool utiliidis Computer Setup (arvuti häälestus)*
Volitamata käivitamine valikuliselt väliselt optiliselt draivilt (ainult teatud toodetel), valikuliselt väliselt kõvakettalt (ainult teatud toodetel) või sisemise võrguadapteri abil	Alglaadimisvalikute funktsioon arvuti häälestusutiliidis*
Volitamata juurdepääs Windowsi kasutajakontole	Windowsi kasutajaparool
Volitamata juurdepääs andmetele	Windows BitLocker
Arvuti volitamata teisaldamine	Turvakaabli pesa (kasutusel valikulise turvakaabliga ainult teatud toodetel)

* Arvuti häälestusutiliit on ROM-il põhinev manusutiliit, mida saab kasutada ka siis, kui operatsioonisüsteem ei tööta või ei käivitu. Häälestusutiliidis Computer Setup navigeerimiseks ja valikute tegemiseks saab kasutada osutusseadet (puuteplaat, osutushoob või USB-hiir) või klaviatuuri.

MÄRKUS. Klaviatuurita tahvelarvutitel saate kasutada puutekraani.

Paroolide kasutamine

Parool on märgijada, mis valitakse arvutis talletatava teabe kaitseks. Määrata saab mitut tüüpi paroole, olenevalt sellest, mil viisil soovite juurdepääsu teabele juhtida. Paroole saab kehtestada Windowsis ja arvutisse eelinstallitud häälestusutiliidis Computer Setup.

- BIOS-i halduri- ja sisselülitusparooli saab määrata häälestusutiliidis Computer Setup ja neid haldab süsteemi-BIOS.
- Windowsi paroole saab määrata ainult Windowsi operatsioonisüsteemis.

Te võite kasutada sama parooli nii arvuti häälestusutiliidi kui ka Windowsi turbefunktsiooni puhul.

Juhinduge paroolide loomisel ja salvestamisel järgmistest soovitustest.

- Järgige paroolide loomisel programmi asjakohaseid nõudeid.
- Ärge kasutage samu paroole mitmes rakenduses ega veebisaidil. Ärge kasutage Windowsi parooli üheski muus rakenduses ega veebisaidil.
- Ärge hoidke paroole arvutis failis.

Järgmistes tabelites on loetletud tavapäraselt kasutatavad Windowsi ja BIOS-i halduriparoolid ja kirjeldatud nende funktsioone.

Paroolide määramine Windowsis

Tabel 7-2 Windowsi paroolide tüübid ja nende funktsioonid

Parool	Funktsioon
Halduriparool*	Piirab juurdepääsu Windowsi haldajataseme kasutajakontole. MÄRKUS. Windowsi halduriparooli kehtestamine ei kehtesta BIOS-i halduriparooli.
Kasutajaparool*	Kaitseb Windowsi kasutajakontot volitamata juurdepääsu eest.

Paroolide määramine arvuti häälestusutiliidis

Tabel 7-3 Arvuti seadistuse paroolide tüübid ja nende funktsioonid

Parool	Funktsioon
BIOS-i halduriparool*	Piirab juurdepääsu arvuti häälestusutiliidile. MÄRKUS. Kui lubatud on BIOS-i halduriparooli eemaldamist takistavad funktsioonid, ei pruugi teil olla võimalik seda eemaldada kuni funktsioonide keelamiseni.
Sisselülitusparool	<ul style="list-style-type: none"> • See parool tuleb sisestada igal arvuti käivitamisel või taaskäivitamisel. • Kui unustate sisselülitusparooli, ei saa te arvutit käivitada ega taaskäivitada.

* Lisateavet nende paroolide kohta leiate järgmistest jaotistest.

BIOS-i halduriparooli haldamine

Parooli seadistamiseks, muutmiseks või kustutamiseks toimige järgmiselt.

BIOS-i halduriparooli seadistamine

1. Käivitage häälestusutiliit Computer Setup.
  - Klaviatuuriga arvutid või tahvelarvutid
    - ▲ Lülitage sisse või taaskäivitage arvuti ja kui ilmub HP logo, vajutage klahvi **f10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
  - Klaviatuurita tahvelarvutid

- ▲ Lülitage tahvelarvuti välja. Vajutage korraka toitenuppu ja helitugevuse vähendamise nuppu, kuni kuvatakse käivitusmenüü, ja seejärel koputage **f10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
- 2. Valige **Security** (Turvalisus), valige **Create BIOS administrator password** (Loo BIOS-i halduriparool) või **Set Up BIOS administrator Password** (Määra BIOS-i halduriparool) (ainult teatud toodetel) ja vajutage sisestusklahvi **enter**.
- 3. Küsimisel tippige parool.
- 4. Küsimisel tippige parool selle kinnitamiseks uuesti.
- 5. Muudatuste salvestamiseks ja häälestusutiliidist Computer Setup väljumiseks valige **Main** (Põhimenüü), seejärel **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju) ning **Yes** (Jah).

MÄRKUS. Kui kasutate valiku esiletõstmiseks nooleklahve, peate seejärel vajutama [sisestusklahvi](#).

Muudatused rakendatakse arvuti taaskäivitamisel.

BIOS-i halduriparooli muutmine

1. Käivitage häälestusutiliit Computer Setup.
  - Klaviatuuriga arvutid või tahvelarvutid
    - ▲ Lülitage sisse või taaskäivitage arvuti ja kui ilmub HP logo, vajutage **f10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
  - Klaviatuurita tahvelarvutid
    - ▲ Lülitage tahvelarvuti välja. Vajutage korraka toitenuppu ja helitugevuse vähendamise nuppu, kuni kuvatakse käivitusmenüü, ja seejärel koputage **f10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
2. Sisestage oma kehtiv BIOS-i halduriparool
3. Valige **Security** (Turvalisus), valige **Change BIOS administrator Password** (Muuda BIOS-i halduriparooli) või **Change Password** (Muuda parooli) (ainult teatud toodetel) ja vajutage sisestusklahvi **enter**.
4. Küsimisel tippige praegune parool.
5. Küsimisel tippige uus parool.
6. Küsimisel tippige uus parool ja kinnitage see.
7. Muudatuste salvestamiseks ja häälestusutiliidist Computer Setup väljumiseks valige **Main** (Põhimenüü), seejärel **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju) ning **Yes** (Jah).

MÄRKUS. Kui kasutate valiku esiletõstmiseks nooleklahve, peate seejärel vajutama [sisestusklahvi](#).

Muudatused rakendatakse arvuti taaskäivitamisel.

BIOS-i halduriparooli kustutamine

1. Käivitage häälestusutiliit Computer Setup.
  - Klaviatuuriga arvutid või tahvelarvutid
    - ▲ Lülitage sisse või taaskäivitage arvuti ja kui ilmub HP logo, vajutage **f10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
  - Klaviatuurita tahvelarvutid

- ▲ Lülitage tahvelarvuti välja. Vajutage korraka toitenuppu ja helitugevuse vähendamise nuppu, kuni kuvatakse käivitusmenüü, ja seejärel koputage **F10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.

2. Sisestage oma kehtiv BIOS-i halduriparool
3. Valige **Security** (Turvalisus), valige **Change BIOS administrator Password** (Muuda BIOS-i halduriparooli) või **Change Password** (Muuda parooli) (ainult teatud toodetel) ja vajutage sisestusklahvi **enter**.
4. Küsimisel tippige praegune parool.
5. Kui teil palutakse sisestada uus parool, jätke väli tühjaks ja vajutage sisestusklahvi **enter**.
6. Kui teil palutakse uuesti uus parool sisestada, jätke väli tühjaks ja vajutage sisestusklahvi **enter**.
7. Muudatuste salvestamiseks ja häälestusutiliidist Computer Setup väljumiseks valige **Main** (Põhimenüü), seejärel **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju) ning **Yes** (Jah).

 MÄRKUS. Kui kasutate valiku esiletõstmiseks nooleklahve, peate seejärel vajutama **sisestusklahvi**.

Muudatused rakendatakse arvuti taaskäivitamisel.

BIOS-i halduriparooli sisestamine

Viibal **BIOS administrator password** (BIOS-i halduriparool) sisestage parool (kasutades samu klahve, mida kasutate parooli määramiseks), seejärel vajutage sisestusklahvi **enter**. Pärast BIOS-i halduriparooli sisestamise kahte ebaõnnestunud katset peate uuesti proovimiseks arvuti taaskäivitama.

Windows Hello (ainult teatud mudelitel)

Sõrmejäljelugeri või infrapunakaameraga toodete puhul saate kasutada rakendust Windows Hello, et sisse logida sõrmega ekraanil tõmmates või kaamerasse vaadates.

Windows Hello häälestamine

1. Valige nupp **Start**, valige **Sätted**, valige **Kontod**, seejärel valige **Sisselogimisvalikud**.
2. Parooli lisamiseks valige **Lisa**.
3. Valige **Alustamine** ning järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid, registreerige oma sõrmejalg või näotunnus ning seadistage PIN-kood.

 NB! Sõrmejäljega sisselogimise probleemide vältimiseks veenduge, et sõrmejäljeluger registreeriks sõrmejälje registreerimisel kogu sõrmejälje.

 MÄRKUS. PIN-koodi pikkus pole piiratud. Vaikesättena kasutatakse üksnes numbreid. Alfabeetiliste või erimärkide kaasamiseks valige märkeruut **kaasa tähed ja sümbolid**.

Viirusetõrjetarkvara kasutamine

Kui kasutate arvutit e-posti lugemiseks või võrku või Interneti ühendatuna, võib see olla avatud arvutiviirustele. Arvutiviirused võivad halvata operatsioonisüsteemi, programmide või utilitiidide töö või põhjustada nende töös tõrkeid.

Viirusetõrjetarkvara suudab tuvastada enamiku viirusi, need hävitada ja enamikul juhtudel ka parandada nende tekitatud kahju. Hiljuti avastatud viiruste vastu pideva kaitse tagamiseks tuleb viirusetõrjetarkvara hoida ajakohasena.

Teie arvutisse on eelinstallitud Windows Defender. Arvuti täielikuks kaitsmiseks soovime jätkata viirusetõrjeprogrammi kasutamist.

Tulemüüritarkvara kasutamine

Tulemüürid on mõeldud süsteemile või võrgule volitamata juurdepääsu takistamiseks. Tulemüür võib olla nii arvutisse ja/või võrku installitav tarkvara kui ka riist- ja tarkvarast koosnev lahendus.

Valida on kaht tüüpi tulemüüride vahel:

- hostipõhine tulemüür – programm, mis kaitseb vaid arvutit, kuhu see on installitud;
- võrgupõhine tulemüür – installitakse DSL- või kaabelmodemi ja koduvõrgu vahele, et kaitsta võrgu kõiki arvuteid.

Kui süsteemi on installitud tulemüür, jälgitakse kõiki süsteemi saadetavaid ja vastuvõetavaid andmeid ning neid võrreldakse kasutaja määratud turvakriteeriumidega. Andmed, mis neile kriteeriumidele ei vasta, blokeeritakse.

Arvutis või võrguseadmetes võib tulemüür juba installitud olla. Vastasel korral on saadaval tarkvaralised tulemüüri lahendused.

MÄRKUS. Mõnel juhul võib tulemüür takistada juurdepääsu Interneti-mängudele, häirida printimist või failide ühiskasutusse andmist võrgus või blokeerida lubamatud e-kirjade manused. Probleemi ajutiseks lahendamiseks keelake tulemüür, tehke soovitud toiming ja lubage tulemüür uuesti. Probleemi püsivaks lahendamiseks konfigureerige tulemüür ümber.

Valikulise turvakaabli (ainult teatud toodetel) kasutamine

Turvakaabel (eraldi ostetav) toimib pigem takistavalt, kuid ei välista toote väärkasutamist ega selle vargust. Turvakaabli arvutiga ühendamiseks järgige seadme tootja juhiseid.

Sõrmejäljelugeja (ainult teatud mudelitel)

Teatud toodetel on saadaval sisseehitatud sõrmejäljelugejad.

Sõrmejäljelugeja asukoha tuvastamine

Sõrmejäljelugeja on väike metallist andur, mis võib asuda ühes järgmistest asukohtadest:

- puuteplaadi alaosa juures;
- klaviatuuri paremal poolel;
- ekraani paremas ülaservas;
- ekraani vasakul poolel;
- ekraani tagaküljel.

Olenevalt tootest võib lugeja suund olla horisontaalne või vertikaalne.

8 Hooldus

Tähtis on arvutit regulaarselt hooldada, et see oleks optimaalses seisukorras. See peatükk sisaldab teavet programmide ja draiverite värskendamise kohta, samme arvuti puhastamiseks ja näpunäiteid arvutiga reisimiseks (või selle transpordiks).

Programmide ja draiverite värskendamine

HP soovib programme ja draivereid regulaarselt värskendada. Värskendused lahendavad probleeme ja lisavad arvutisse uusi funktsioone ja valikuid. Näiteks vanemad graafikakomponendid ei pruugi kõige uuema mängutarkvaraga hästi töötada. Uusima draiverita ei saaks te oma seadmeid maksimaalselt kasutada.

HP programmide ja draiverite uusimate versioonide allalaadimiseks minge veebilehele <http://www.hp.com/support>. Lisaks võite tellida automaatsed teavitused, mis kuvatakse uute värskenduste olemasolul.

Arvuti puhastamine

Arvuti ohutuks puhastamiseks kasutage järgmisi tooteid.

- Alkoholvaba klaasipuhastusvedelik
- Vee ja pehme seebi lahus
- Kuiv mikrokiust puhastuslapp või seemisnahk (õlivaba staatilist elektrit mittetekitav lapp)
- Staatilist elektrit mittetekitav lapp.

⚠ ETTEVAATUST. Vältige tugevatoimeliste puhastusvahendite või bakteritsiidsete puhastuslappide kasutamist, mis võivad arvutit jäädavalt kahjustada. Kui te pole kindel, kas puhastusvahend on arvuti jaoks ohutu, kontrollige toote koostist ja veenduge, et see ei sisalda selliseid koostisaineid nagu alkohol, atsetoon, ammoniumkloriid, metüleenkloriid, vesinikperoksiid, nafta ja süsivesinik.

Kiulised materjalid, nagu pabersalvrätikud, võivad arvuti pinda kriimustada. Ajapikku võivad mustuse osakesed ja puhastusained kriimudesse koguneda.

Puhastustoimingud

Arvuti ohutuks puhastamiseks järgige selles jaotises esitatud protseduure.

⚠ HOIATUS! Elektrilöögi või komponentide kahjustamise vältimiseks ärge üritage arvutit puhastada selle töötamise ajal.

1. Lülitage arvuti välja.
2. Katkestage vahelduvvooluühendus.
3. Eemaldage kõik elektritoitega välisseadmed.

⚠ ETTEVAATUST. Sisemiste komponentide kahjustamise vältimiseks ärge pihustage puhastusvahendit või vedelikku otse arvuti pinnale. Pinnale tilkunud vedelik võib jäädavalt sisemisi komponente kahjustada.

Ekraani puhastamine

Pühkige ekraani õrnalt, kasutades alkoholivaba klaasipuhastusvedelikuga niisutatud pehmet ebemevaba lappi. Enne ekraani sulgemist veenduge, et ekraan on kuiv.

Külgede ja kaane puhastamine

Külgede ja kaane puhastamiseks kasutage ühe eelnevalt nimetatud puhastuslahusega niisutatud pehmet mikrokiust lappi või seemisnahka, või kasutage sobivat ühekordset lappi.

MÄRKUS. Arvuti kaane puhastamisel rakendage mustuse ja prahi eemaldamiseks ringjaid liigutusi.

Puuteplaadi, klaviatuuri ja hiire puhastamine (ainult teatud toodete puhul)

HOIATUS! Elektrilöögi saamise ja arvuti sisemiste komponentide kahjustamise vältimiseks ärge kasutage klaviatuuri puhastamiseks tolmuimejat. Tolmuimejaga puhastamisel võib klaviatuuri pinnale sattuda majapidamistolm.

ETTEVAATUST. Sisemiste komponentide kahjustamise vältimiseks ärge laske vedelikel klahvide vahele tilkuda.

- Puuteplaadi, klaviatuuri ja hiire puhastamiseks kasutage ühe eelnimetatud puhastuslahusega niisutatud pehmet mikrokiust lappi või seemisnahka.
- Klahvide kinnijäämise vältimiseks ja tolmu, ebemete ning osakeste eemaldamiseks klaviatuurist kasutage suruõhku.

Arvutiga reisimine või selle transportimine

Kui peate arvutiga reisima või seda transportima, pidage seadmete ohutuks transportimiseks silmas järgmisi nõuandeid.

- Toimige enne arvuti reisile kaasa võtmist või transportimist järgmiselt.
  - Varundage oma teave välisele draivile.
  - Eemaldage kõik kettad ja välised andmekandjad (nt mälukaardid).
  - Lülitage välja kõik välisseadmed ja ühendage need seejärel arvutist lahti.
  - Lülitage arvuti välja.
- Võtke kaasa andmete varukoopiaid. Ärge hoidke varukoopiaid ja arvutit ühes kohas.
- Lennukiga reisides võtke arvuti käsipagasina endaga kaasa. Ärge registreerige seda koos muu pagasiga.

ETTEVAATUST. Vältige draivi sattumist magnetvälja mõjualasse. Magnetväljaga turvaseadmed on näiteks lennujaamade turvakontrolliväravad ja metallidetektorid. Lennujaama konveierlindid ja muud turvaseadmed, millega kontrollitakse käsipagasi, kasutavad magnetvälja asemel röntgenkiiri ja need ei kahjusta draive.

- Kui plaanite arvutit lennu ajal kasutada, kuulake lennueelset teadet, kus öeldakse, millal võite arvutit kasutada. See, kas arvuti kasutamine on lennu ajal lubatud, sõltub lennufirmast.
- Kasutage arvuti või draivi transportimisel sobivat kaitsepakendit ja märgistage see kirjuga „ÕRN“ või „FRAGILE“.
- Traadita võrguseadmete kasutamine võib olla teatud keskkondades keelatud. Sellised keelud võivad kehtida lennuki pardal, haiglates, lõhkeainete läheduses ja ohtlikes piirkondades. Kui te pole traadita

võrguseadmete kasutamise eeskirjadega täpselt kursis, peaksite enne arvuti sisselülitamist luba küsima.

- Rahvusvahelistel reisidel juhinduge järgmistest soovitudest.
  - Kontrollige igas sihtriigis/-piirkonnas arvutiseadmetele kehtestatud tollieeskirju.
  - Kontrollige toitejuhtme- ja adapterinõudeid asukohtades, kus plaanite arvutit kasutada. Pinge, sagedus ja pistiku kuju võivad riigiti/piirkonniti erineda.

 HOIATUS! Elektrilöögi, tulekahju ja seadmete kahjustamise ohu vähendamiseks ärge proovige kasutada arvuti toiteallikana tarvikute jaoks müüdavat pingemuundurikomplekti.

---

9 Varundus- ja taasteteave

See peatükk sisaldab teavet varunduseks ja taasteks kasutatava tarkvara kohta. Selle peatüki teave on enamiku õhukese kliendi toodete puhul standardne.

HP ThinUpdate'i tarkvara on installitud õhukese kliendi arvutitesse (ainult teatud mudelitel), et tagada varundus ja taaste. Kui see ei ole teie arvutisse installitud, saate laadida selle alla aadressilt <http://www.hp.com/support> (otsige õhukese kliendi mudelit ja klõpsake vastava mudeli tugiteabe lehel jaotisel **Drivers & software** (Draiverid ja tarkvara). Teavet tarkvara kasutamise kohta leiate juhendite jaotisest).

MÄRKUS. HP soovib kontrollida veebisaidilt perioodiliselt rakenduse värskendusi.

Rakenduse HP ThinUpdate kasutamine

Kasutage HP ThinUpdate'i tarkvara järgmiste toimingute jaoks.

- Taasteandmekandja ja varundite loomine
- Süsteemi taastamine
- Tarkvara installimine ja värskendamine

10 Uutiliidid Computer Setup (BIOS), TPM ja HP Sure Start

Häälestusutiliidi Computer Setup kasutamine

Häälestusutiliit Computer Setup (BIOS) juhib süsteemi kõigi sisend- ja väljundseadmete (nt draivid, ekraan, klaviatuur, hiir, printer) vahelist suhtlust. Häälestusutiliit Computer Setup sisaldab installitud seadmete sätteid, arvuti käivitussätteid ning süsteemi- ja laiendmälu mahu sätteid.

 MÄRKUS. Olge häälestusutiliidis Computer Setup muudatuste tegemisel äärmiselt ettevaatlik. Vead võivad takistada arvuti korralikku tööd.

Häälestusutiliidi Computer Setup avamine

- ▲ Lülitage sisse või taaskäivitage arvuti ja kui ilmub HP logo, vajutage klahvi **F10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.

Navigeerimine ja valimine häälestusutiliidis Computer Setup

- Menüü või menüü-üksuse valimiseks kasutage **tabeldusklahvi** ja klaviatuuri nooleklahve ning vajutage **sisestusklahvi**, või kasutage üksuse klõpsamiseks osutusseadet.
- Üles ja alla kerimiseks valige ekraani paremas ülanurgas üles- või allanool või kasutage klaviatuuri ülesnoole- või allanooleklahvi.
- Avatud dialoogibokside sulgemiseks ja häälestusutiliidi Computer Setup põhivaatesse naasmiseks vajutage klahvi **ESC** ja järgige ekraanil kuvavaid suuniseid.

Häälestusutiliidist Computer Setup väljumiseks toimige järgmiselt.

- Häälestusutiliidi Computer Setup menüüdest väljumiseks muudatusi salvestamata valige **Main** (Põhimenüü), seejärel valige **Ignore Changes and Exit** (Ignoreeri muutusi ja välju) ning **Yes** (Jah).

 MÄRKUS. Kui kasutate valiku esiletõstmiseks nooleklahve, peate seejärel vajutama **sisestusklahvi**.

- Muudatuste salvestamiseks ja häälestusutiliidist Computer Setup väljumiseks valige **Main** (Põhimenüü), seejärel valige **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju) ning **Yes** (Jah).

 MÄRKUS. Kui kasutate valiku esiletõstmiseks nooleklahve, peate seejärel vajutama **sisestusklahvi**.

Muudatused rakendatakse arvuti taaskäivitamisel.

Tehasesätete taastamine häälestusutiliidis Computer Setup

 MÄRKUS. Vaikesätete taastamine ei muuda kõvakettarežiimi.

Häälestusutiliidi Computer Setup kõigi sätete tehases määratud vaikeväärtuste taastamiseks toimige järgmiselt.

1. Käivitage häälestusutiliit Computer Setup. Vt [Häälestusutiliidi Computer Setup avamine lk 50](#).
2. Valige **Main** (Põhimenüü), seejärel **Apply Factory Defaults and Exit** (Rakenda tehase vaikesätteid ja välju) ning **Yes** (Jah).

 MÄRKUS. Kui kasutate valiku esiletõstmiseks nooleklahve, peate seejärel vajutama [sisestusklahvi](#).

 MÄRKUS. Teatud toodetes võidakse valikuna kuvada suvandi **Restore Defaults** (Taasta vaikesätted) asemel suvandit **Apply Factory Defaults and Exit** (Rakenda vaikesätted ja välju).

Muudatused rakendatakse arvuti taaskäivitamisel.

 MÄRKUS. Vaikesätete taastamisel ei muudeta parooli- ega turbesätteid.

BIOS-i värskendamine

HP veebisaidil võivad olla saadaval BIOS-i värskendatud versioonid.

Enamik HP veebisaidil olevaid BIOS-i värskendusi on pakitud tihendatud failidesse, mida nimetatakse *SoftPaqideks*.

Mõni allalaaditav pakett sisaldab seletusfaili Readme.txt, milles on esitatud teave faili installimise ja tõrkeotsingu kohta.

BIOS-i versiooni tuvastamine

Et aru saada, kas teil on vaja häälestusutiliiti Computer Setup (BIOS) värskendada, tehke kõigepealt kindlaks arvutis oleva BIOS-i versioon.

BIOS-i versiooniteabe (tuntud ka kui *ROM-i kuupäev* ja *Süsteemi BIOS*) kuvamiseks saab kasutada klahvikombinatsiooni **fn+esc** (kui olete juba Windowsi sisse loginud) või häälestusutiliiti Computer Setup.

1. Käivitage häälestusutiliit Computer Setup. Vt [Häälestusutiliidi Computer Setup avamine lk 50](#).
2. Valige **Main** (Põhimenüü) ja koputage **System Information** (Süsteemiteave).
3. Häälestusutiliidi Computer Setup menüüdest väljumiseks muudatusi salvestamata valige **Main** (Põhimenüü), seejärel valige **Ignore Changes and Exit** (Ignoreeri muutusi ja välju) ning **Yes** (Jah).

 MÄRKUS. Kui kasutate valiku esiletõstmiseks nooleklahve, peate seejärel vajutama [sisestusklahvi](#).

BIOS-i uuemate versioonide otsimiseks vt [BIOS-i värskenduse allalaadimine lk 51](#).

BIOS-i värskenduse allalaadimine

 ETTEVAATUST. Arvuti kahjustamise ja installi nurjumise riski vähendamiseks laadige alla ja installige BIOS-i värskendusi ainult siis, kui arvuti on ühendatud vahelduvvooluadapteri kaudu usaldusväärse välistoiteallikaga. Ärge laadige alla ega installige BIOS-i värskendusi siis, kui arvuti töötab akutoitel või on ühendatud dokkimisseadme või ebakindla toiteallikaga. Allalaadimisel ja installimisel järgige järgmist.

Ärge eraldage arvutit vooluvõrgust, eemaldades toitejuhtme vahelduvvooluvõrgu pistikupesast.

Ärge lülitage arvutit välja ega käivitage unerežiimi.

Ärge sisestage, eemaldage, ühendage ega lahutage ühtegi seadet, kaablit ega juhet.

---

1. HP toe kasutamiseks minge aadressile <http://www.hp.com/support> ja valige oma riik. Valige **Driverid ja allalaadimised** ning järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid, et pääseda BIOS-i allalaadimiste juurde.
– või –
Valige tegumiribal küsimärgiikoon.
2. Toimige BIOS-i allalaadimisel järgmiselt.

- a. Leidke viimane BIOS-i värskendus ja võrrelge seda arvutisse installitud BIOS-i versiooniga. Märkige üles kuupäev, nimi või mõni muu identifikaator. Seda teavet võib hiljem tarvis minna värskenduse otsimiseks pärast selle allalaadimist kõvakettale.
  - b. Järgige oma valiku kõvakettale allalaadimiseks ekraanil kuvatavaid suuniseid.
- Märkige üles allalaaditava BIOS-i värskenduse salvestuskoht (tee) kõvakettal. Hiljem tuleb värskenduse installimiseks see koht avada.

 MÄRKUS. Kui kasutate arvutiga võrguühendust, pidage enne tarkvaravärskenduste, eriti BIOS-i värskenduste installimist nõu võrguhalduriga.

BIOS-i installimise toimingud võivad erineda. Järgige pärast allalaadimise lõpulejõudmist ekraanil kuvatavaid juhiseid. Kui juhiseid ei kuvata, toimige järgmiselt.

1. Tippige tegumiriba otsinguväljale märksõna `file` ja seejärel valige **File Explorer**.
2. Valige kõvaketta märgistus. Kõvaketta märgistus on üldjuhul kohalik ketas (C:).
3. Avage varem üles märgitud kõvakettatee põhjal värskendust sisaldav kaust.
4. Topeltklõpsake laiendiga `.exe` faili (nt `failinimi.exe`).
Algab BIOS-i install.
5. Järgige installimise lõpuleviimiseks ekraanil kuvatavaid suuniseid.

 MÄRKUS. Pärast seda, kui ekraanil kuvatakse teade installi õnnestumise kohta, võite allalaaditud faili kõvakettalt kustutada.

Klahviga f9 avatava viiba kaudu muutimise järjekorra muutmine

Buutimisseadme dünaamiliseks valimiseks arvuti käivitamisel toimige järgmiselt.

1. Avage menüü Boot Device Options (Buutimisseadme suvandid).
  - Lülitage sisse või taaskäivitage arvuti ja kui ilmub HP logo, vajutage klahvi **f9**, et siseneda menüüsse Boot Device Options (Buutimisseadme suvandid).
2. Valige buutimisseade loendist, vajutage klahvi **enter** ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

TPM BIOS-i sätted (ainult teatud toodetel)

 NB! Enne usaldusväärse platvormi mooduli (TPM) funktsionaalsuse lubamist selles süsteemis peate tagama, et teie TPM-i sihtotstarve vastab asjakohastele kohalikele seadustele, eeskirjadele ja poliitikatele ning olemasolul tuleb hankida load või litsentsid. Mis tahes TPM-i kasutamisest/käitamisest tulenevate vastavusprobleemide puhul, mis rikuvad ülalmainitud nõuet, kannate täielikku vastutust ainult teie. HP ei vastuta mis tahes seotud rikkumiste eest.

TPM tagab teie arvutile täiendava turvalisuse. TPM-i sätteid saate muuta häälestusutiliidis Computer Setup (BIOS).

 MÄRKUS. Kui muudate TPM-i sätete peidetuks, pole TPM operatsioonisüsteemis nähtav.

TPM -i sätete avamiseks häälestusutiliidis Computer Setup toimige järgmiselt.

1. Käivitage häälestusutiliit Computer Setup. Vt [Häälestusutiliidi Computer Setup avamine lk 50](#).
2. Valige **Security** (Turvalisus), valige **TPM Embedded Security** (TPM-i manustatud turvalisus) ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

HP Sure Starti kasutamine (ainult teatud toodetel)

Osadel arvutimudelitel on konfigureeritud tehnoloogia HP Sure Start, mis kontrollib arvuti BIOS-i rünnete ja rikkumiste osas. Kui BIOS on rikutud või seda on rünnatud, taastab HP Sure Start BIOS-i automaatselt ilma kasutaja sekkumiseta varasemale turvalisele seisundile.

HP Sure Start on konfigureeritud ja juba lubatud, nii et enamik kasutajaid saavad kasutada HP Sure Starti vaikekonfiguratsiooni. Edasijõudnud kasutajad saavad vaikekonfiguratsiooni kohandada.

HP Sure Starti uusima dokumentatsiooni vaatamiseks avage aadress <http://www.hp.com/support>. Valige **Leia toode** ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

11 HP PC Hardware Diagnosticsi kasutamine

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics Windows kasutamine (ainult teatud mudelitel)

HP PC Hardware Diagnostics Windows on Windowsi-põhine utiliid, mis võimaldab teil arvuti riistvara hea töökorra kontrollimiseks käivitada diagnostikateste. See tööriist töötab Windowsi operatsioonisüsteemis riistvara probleemide diagnoosimiseks.

Kui arvutisse pole rakendust HP PC Hardware Diagnostics Windows installitud, tuleb see esmalt alla laadida ja installida. Rakenduse HP PC Hardware Diagnostics Windows allalaadimiseks vt [Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics Windows allalaadimine lk 54](#).

Kui HP PC Hardware Diagnostics Windows on installitud, toimige selle HP spikris ja toes avamiseks järgmiselt.

1. HP spikris ja toes rakenduse HP PC Hardware Diagnostics Windows avamiseks toimige järgmiselt.
  - a. Valige nupp **Start** ja seejärel valige **HP spikker ja tugi**.
  - b. Valige **HP PC Hardware Diagnostics Windows**, valige **Veel** ning seejärel **Käivita administraatorina**.
2. Diagnostikatööriista käivitumisel valige soovitud diagnostikatesti tüüp ja järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid.

MÄRKUS. Kui peate diagnostikatesti seiskama, valige **Tühista**.

3. Kui HP PC Hardware Diagnostics Windows tuvastab tõrke, mis nõuab riistvara asendamist, luuakse 24-kohaline tõrke ID kood. Ekraanil kuvatakse üks järgmistest valikutest.
  - Kuvatakse tõrke ID link. Valige link ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.
  - Kuvatakse kiirvastuse kood. Skannige mobiilseadmes koodi ja järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.
  - Kuvatakse telefonitoe juhised. Järgige neid juhiseid.

Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics Windows allalaadimine

- Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics Windows allalaadimisjuhised on saadaval üksnes inglise keeles.
- Allalaadimiseks peate kasutama Windowsi arvutit, sest saadaval on ainult .exe failid.

Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics Windows uusima versiooni allalaadimine

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics Windows allalaadimiseks toimige järgmiselt.

1. Küllastage veebisaiti <http://www.hp.com/go/techcenter/pcdiags>. Kuvatakse HP PC Diagnosticsi avaleht.
2. Valige **Laadi alla HP Diagnostics Windows** ja seejärel valige asukoht arvutis või USB-mälupulgal.

Tööriist laaditakse valitud asukohta.

HP Hardware Diagnostics Windows allalaadimine tootenime või -numbri alusel (ainult teatud mudelid)

 MÄRKUS. Teatud toodete puhul võib osutada vajalikuks tarkvara laadimine USB-mällu, milleks kasutage tootenime või -numbrit.

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics Windows tootenime või -numbri alusel allalaadimiseks toimige järgmiselt.

1. Külastage veebisaiti <http://www.hp.com/support>.
2. Valige **Hangi tarkvara ja draiverid**, valige oma toote tüüp ning sisestage kuvatud otsingukasti toote nimi või number.
3. Klõpsake jaotises **Diagnostics** (Diagnostika) nuppu **Download** (Laadi alla) ning seejärel järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid, et valida sobiv Windowsi diagnostika versioon, mille oma arvutisse või USB-mälupulgale alla laadida.

Tööriist laaditakse valitud asukohta.

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics Windows installimine

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics Windows installimiseks toimige järgmiselt.

- ▲ Valige arvutis või USB-mäluseadmes kaust, kuhu .exe fail laaditi, tehke .exe failil topeltklõps ja järgige kuvatavaid juhiseid.

Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics UEFI kasutamine

HP PC Hardware Diagnostics on ühtne laiendatav püsivara liides (UEFI), mis võimaldab teil arvuti riistvara hea töökorra kontrollimiseks käivitada diagnostikateste. Operatsioonisüsteemist või muudest tarkvarakomponentidest tingitud riistvararikete välistamiseks töötab kõnealune vahend operatsioonisüsteemi väliselt.

Kui arvuti ei algkäivita Windowsi, saate kasutada utiliiti HP PC Hardware Diagnostics UEFI riistvara probleemide diagnoosimiseks.

Kui HP PC Hardware Diagnostics Windows tuvastab tõrke, mis nõuab riistvara asendamist, luuakse 24-kohaline tõrke ID kood. Probleemi lahendamisel abi saamiseks toimige järgmiselt.

- ▲ Valige **Get Support** (Hankige abi), seejärel skannige mobiilsideseadmega ekraanil kuvatavat QR-koodi. HP klienditoe ja klienditeeninduse lehel kuvatakse automaatselt teie tõrke ID ja toote number. Järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid.

– või –

Võtke klienditoeiga ühendust ja esitage tõrke ID kood.

 MÄRKUS. Diagnostika käivitamiseks konverteeritaval arvutil peab teie arvuti olema sülearvuti režiimil ja peate kasutama ühendatud klaviatuuri.

 MÄRKUS. Kui peate diagnostikakontrolli seiskama, vajutage klahvi **esc**.

Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics UEFI käivitamine

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics (UEFI) käivitamiseks toimige järgmiselt.

1. Lülitage arvuti sisse või taaskäivitage see ning vajutage kiiresti klahvi **esc**.
2. Vajutage klahvi **f2**.

BIOS otsib diagnostikatööriistu kolmest kohast alltoodud järjekorras.

- a. Ühendatud USB-mäluseade

MÄRKUS. Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI laadimiseks USB-mäluseadmesse vt teemat [Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics UEFI uusima versiooni allalaadimine. lk 56.](#)

- b. Kõvaketas
  - c. BIOS
3. Diagnostikatööriista käivitumisel valige keel, soovitud diagnostikatesti tüüp ja järgige ekraanil kuvatavaid suuniseid.

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI laadimine USB-seadmesse

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI allalaadimine USB-mäluseadmesse võib olla kasulik järgmistes oludes.

- HP PC Hardware Diagnostics UEFI ei sisaldu eelinstallitud kujutises.
- HP PC Hardware Diagnostics UEFI ei sisaldu partitsioonis HP Tool.
- Kõvaketas on rikkis.

MÄRKUS. Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI allalaadimisjuhised on saadaval üksnes inglise keeles ja te peate HP UEFI tugikeskkonna allalaadimiseks ja loomiseks kasutama Windowsi arvutit, kuna saadaval on ainult .exe-failid.

Riistvaradiagnostika HP PC Hardware Diagnostics UEFI uusima versiooni allalaadimine.

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI uusima versiooni laadimiseks USB-seadmesse toimige järgmiselt.

1. Külastage veebisaiti <http://www.hp.com/go/techcenter/pcdiags>. Kuvatakse HP PC Diagnosticsi avaleht.
2. Valige **Download HP Diagnostics UEFI** (HP Diagnostics UEFI allalaadimine) ja seejärel valige **Run** (Käivita).

Utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI laadimine tootenime või -numbri alusel (ainult teatud mudelid)

MÄRKUS. Teatud toodete puhul võib osutada vajalikuks tarkvara laadimine USB-mällu, milleks kasutage tootenime või -numbrit.

Tootenime või -numbri alusel utiliidi HP PC Hardware Diagnostics UEFI laadimine USB-mällu.

1. Külastage veebisaiti <http://www.hp.com/support>.
2. Sisestage tootenimi või -number, valige oma arvuti ja seejärel operatsioonisüsteem.
3. Järgige jaotises **Diagnostic** (Diagnostika) soovitud UEFI versiooni valimiseks ja allalaadimiseks ekraanil kuvatavaid juhiseid.

Remote HP PC Hardware Diagnosticsi UEFI sätete (ainult teatud mudelitel) kasutamine

See on püsivarafunktsioon (BIOS), mis laadib HP PC Hardware Diagnostics UEFI teie arvutisse alla. See käivitab arvutis diagnostika ning võib diagnostika tulemused eelkonfigureeritud serverisse üles laadida. Lisateabe leidmiseks utiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI kohta avage veebisait <http://www.hp.com/go/techcenter/pcdiags> ja valige **Find out more** (Lisateave).

Utiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI allalaadimine

 MÄRKUS. Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI on saadaval Softpaq programmina, mille saab laadida serverisse

Utiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI uusima versiooni allalaadimine

Utiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI uusima versiooni allalaadimiseks toimige järgmiselt.

1. Külstage veebisaiti <http://www.hp.com/go/techcenter/pcdiags>. Kuvatakse HP PC Diagnosticsi avaleht.
2. Valige **Download Remote Diagnostics** (Remote Diagnostics allalaadimine) ja seejärel valige **Run** (Käivita).

Utiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI allalaadimine tootenime või -numbri alusel

 MÄRKUS. Teatud toodete puhul võib osutada vajalikuks tarkvara allalaadimine tootenime või -numbri alusel.

Utiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI tootenime või -numbri alusel allalaadimiseks toimige järgmiselt.

1. Külstage veebisaiti <http://www.hp.com/support>.
2. Valige **Hangi tarkvara ja draiverid**, valige oma toote tüüp, sisestage kuvatud otsingukasti toote nimi või number, valige arvuti ning seejärel operatsioonisüsteem.
3. Jaotises **Diagnostics** (Diagnostika) järgige ekraanil kuvatavaid juhiseid ning valige ja laadige toote jaoks alla õige **Remote UEFI** (Kaug-UEFI) versioon.

Utiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI sätete kohandamine

Remote HP PC Hardware Diagnosticsi sätte kasutamisel häälestusutiliidis Computer Setup (BIOS) saate teha järgmisi kohandusi.

- Seadistada ajakava, millal järelevalveta diagnostikat teha. Diagnostika saab ka kohe käivitada, kui valite **Execute Remote HP PC Hardware Diagnostics** (Käivita Remote HP PC Hardware Diagnostics).
- Määrata diagnostikatööriistade allalaadimise asukoha. See funktsioon võimaldab juurdepääsu tööriistadele HP veebisaidi või serveri kaudu, mis on kasutamiseks eelkonfigureeritud. Arvuti ei vaja tavapäraselt kohalikku mäluseadet (nagu kettadraiv või USB-mälupulk), et kaugdiagnostikat teha.
- Määrata asukoha testitulemuste talletamiseks. Saate seadistada ka üleslaadimiseks kasutatavad kasutajanime ja parooli sätteid.
- Kuvada olekuteabe varem tehtud diagnostika kohta.

Utiliidi Remote HP PC Hardware Diagnostics UEFI sätete kohandamiseks toimige järgmiselt.

1. Lülitage sisse või taaskäivitage arvuti ja kui ilmub HP logo, vajutage klahvi **f10**, et siseneda häälestusutiliiti Computer Setup.
2. Valige **Advanced** (Täpsem) ja seejärel **Settings** (Sätted).
3. Tehke kohandamiseks valikud.
4. Valige sätete salvestamiseks **Main** (Peamine) ja seejärel **Save Changes and Exit** (Salvesta muudatused ja välju).

Muudatused rakendatakse pärast arvuti taaskäivitamist.

12 Tehnilised andmed

Toitevool

Järgmisse tabelisse koondatud toiteteave võib olla kasulik, kui kavatsete arvutiga välismaale reisida.

Arvuti töötab alalisvooluga, mida võib saada nii vahelduv- kui ka alalisvooluallikast. Vahelduvvooluallika nimiväärtused peavad olema 100–240 V, 50–60 Hz. Kuigi arvuti võib töötada autonoomse alalisvooluallikaga, tuleb seda siiski kasutada ainult koos vahelduvvooluadapteri või alalisvooluallikaga, mis on HP tarnitud ning mille HP on selle arvutiga kasutamiseks heaks kiitnud.

Arvuti töötab alalisvooluga, mis vastab järgmistele tehnilistele andmetele. Arvuti tööpinge ja -vool on märgitud vastavusmäärgisele.

Tabel 12-1 Alalisvoolutoite tehnilised andmed

Toitevool	Hinnang
Talitluspinge ja voolutugevus	5 V alalisvool, 2 A / 12 V alalisvool, 3 A / 15 V alalisvool, 3 A – 45 W USB-C
	5 V alalisvool, 3 A / 9 V alalisvool, 3 A / 12 V alalisvool, 3,75 A / 15 V alalisvool, 3 A – 45 W USB-C
	5 V alalisvool, 3 A / 9 V alalisvool, 3 A / 10 V alalisvool, 3,75 A / 12 V alalisvool, 3,75 A / 15 V alalisvool, 3 A / 20 V alalisvool, 2,25 A – 45 W USB-C
	5 V alalisvool, 3 A / 9 V alalisvool, 3 A / 12 V alalisvool, 5 A / 15 V alalisvool, 4,33 A / 20 V alalisvool, 3,25 A – 65 W USB-C
	5 V alalisvool, 3 A / 9 V alalisvool, 3 A / 10 V alalisvool, 5 A / 12 V alalisvool, 5 A / 15 V alalisvool, 4,33 A / 20 V alalisvool, 3,25 A – 65 W USB-C
	5 V alalisvool, 3 A / 9 V alalisvool, 3 A / 10 V alalisvool, 5 A / 12 V alalisvool, 5 A / 15 V alalisvool, 5 A / 20 V alalisvool, 4,5 A – 90 W USB-C
	19,5 V alalisvool, 2,31 A ja 45 W juures
	19,5 V alalisvool, 3,33 A ja 65 W juures
	19,5 V alalisvool, 4,62 A ja 90 W juures
	19,5 V alalisvool, 6,15 A ja 120 W juures
	19,5 V alalisvool, 6,9 A ja 135 W juures
	19,5 V alalisvool, 7,70 A ja 150 W juures
	19,5 V alalisvool, 10,3 A ja 200 W juures
19,5 V alalisvool, 11,8 A ja 230 W juures	
19,5 V alalisvool, 16,92 A ja 330 W juures	

 MÄRKUS. See toode on ette nähtud Norra IT-energiasüsteemide tarbeks, mille faasidevaheline pinge ei ületa 240 V (rk-väärtus).

Töökeskkond

Tabel 12-2 Töökeskkonna tehnilised andmed

Parameeter	Meetermõõdustikus	USA mõõdustikus
Temperatuur		
Töörežiimis (optilisele kettale kirjutamisel)	5 °C kuni 35 °C	41 °F kuni 95 °F
Väljalülitatuna	-20 °C kuni 60 °C	-4 °F kuni 140 °F
Suhteline õhuniiskus (mittekondenseeruv)		
Töörežiimis	10–90%	10–90%
Väljalülitatuna	5–95%	5–95%
Maksimaalne kõrgus merepinnast (survestamata)		
Töörežiimis	-15 kuni 3 048 m	-50 kuni 10 000 jalga
Väljalülitatuna	-15 kuni 12 192 m	-50 kuni 40 000 jalga

---

13 Elektrostaatiline lahendus

Elektrostaatiline lahendus tähendab staatilise elektri laengu vabanemist kahe objekti kokkupuutel (nt kui kõnnite üle vaiba ja puudutate metallist käepidet).

Elektrostaatiline lahendus sõrmedelt või mis tahes esemetelt võib elektroonikakomponente kahjustada.

NB! Arvuti või mõne draivi kahjustamise või teabekao vältimiseks järgige järgmisi ettevaatusabinõusid.

- Kui eemaldus- või paigaldusjuhiste järgi tuleb arvuti vooluvõrgust eemaldada, tehke seda, kui olete seadme korralikult maandanud.
  - Hoidke komponente elektrostaatiliselt ohututes pakendites, kuni olete valmis neid paigaldama.
  - Vältige kontaktnõelte, viikude ja elektrisüsteemi komponentide puudutamist. Puudutage elektroonikakomponente nii vähe kui võimalik.
  - Kasutage magnetivabasid tööriistu.
  - Enne komponentide käsitlemist puudutage staatilise elektri laengu lahendamiseks komponendi värvimata metallpinda.
  - Kui eemaldate mõne komponendi, asetage see elektrostaatiliselt ohutusse pakendisse.
-

14 Hõlbustus

HP ja hõlbustus

HP ühendab oma tegevuses mitmekesisuse, kaasatuse ning töö ja tavaelu ning see kajastub kõiges, mida HP teeb. HP soovib kujundada kaasavat keskkonda, mis ühendab inimesi kogu maailmas tehnoloogia jõu abil.

Vajalike tehnoloogiavahendite otsimine

Tehnoloogia võib inimeste potentsiaali valla päästa. Abitehnoloogia kõrvaldab takistused ja aitab tagada sõltumatu kodus, tööl ja kogukonnas. Abitehnoloogia aitab elektroonika ja infotehnoloogia funktsionaalseid võimalusi suurendada, hallata ja parandada. Lisateavet leiate jaotisest [Parima abitehnoloogia otsimine lk 63](#).

HP jaoks oluline tegevus

HP jaoks on oluline pakkuda tooteid ja teenuseid puuetega inimestele. See püüd toetab meie ettevõtte mitmekesisuse eesmärke ja aitab tagada tehnoloogia kättesaadavuse kõigile.

HP eesmärk on luua, toota ja turustada tooteid ja teenuseid, mida saavad kasutada kõik, sealhulgas puuetega inimesed, kas eraldiseisvalt või sobivate abiseadmete abil.

Eesmärgi saavutamiseks loob see hõlbustuspoliitika seitse peamist HP tegevusi suunavat eesmärki. Kõigilt HP juhtidelt ja töötajatelt oodatakse nende eesmärkide toetamist ja rakendamist kooskõlas ülesannete ja vastutusala.

- Suurendada teadlikkust HP-s esinevate hõlbustusprobleemide asjus ja pakkuda töötajatele hõlbustustoodete ja -teenuste loomiseks, tootmiseks ja turustamiseks vajalikku väljaõpet.
- Arendada toodete ja teenuste hõlbustussuuniseid, kohustama tootearendusrühmi neid suuniseid rakendama, kui need on konkurentsieelise saamiseks, tehniliselt ja majanduslikult mõistlikud.
- Kaasata hõlbustussuuniste loomisel ning toodete ja teenuste väljatöötamisel ja testimisel puuetega inimesi.
- Dokumenteerida hõlbustusfunktsioone ja avaldada teavet HP toodete ja teenuste kohta hõlpsalt kasutatavas vormis.
- Luua suhteid juhtivate abistamistehnoloogiate ja lahenduste pakkujatega.
- Toetada sise- ja välisuuringuid ja -arendusi, mis parandavad HP toodete ja teenuste jaoks olulisi abistamistehnoloogiaid.
- Toetada ja panustada hõlbustusstandardite ja suuniste loomist.

International Association of Accessibility Professionals (IAAP)

IAAP on mittetulundusühing, mille eesmärgiks on parandada hõlbustusametnike tööd võrgunduse, koolitamise ja sertifitseerimise kaudu. Eesmärgiks on aidata hõlbustusametnikel areneda ja liikuda karjäärireedel, et aidata organisatsioonidel hõlbustusfunktsioone toodetesse ja taristusse integreerida.

HP on IAAP asutajaliige ning liitus teiste organisatsioonidega just hõlbustusvaldkonna täiustamiseks. Selline tegevus toetab HP ettevõtte hõlbustuseesmärke luua, toota ja turustada tooteid ja teenuseid, mida saavad kasutada ka puuetega inimesed.

IAAP muudab meid tugevamaks, ühendades selleks üksikisikud, tudengid ja organisatsioonid üle terve ilma. Lisateabe saamiseks avage veebiaadress <http://www.accessibilityassociation.org>, liituge siduskogukonnaga, tellige uudiskirjad ja tutvuge liikmetele saada olevate valikutega.

Parima abitehnoloogia otsimine

Kõik, sh puuetega inimesed ja vanurid, peaksid saama tehnoloogia abil suhelda, end väljendada ja maailmaga ühenduses olla. HP on pühendunud suurendama teadlikkust hõlbustuse osas HP-s, meie klientide ja partnerite seas. Olgu selleks suurem ja silmi säästev kirjatüüp, häältuvastus, mis annab puhkust kätele või muu abitehnoloogia - erinevad abitehnoloogiad muudavad HP toodete kasutamise hõlpsamaks. Kuidas valida?

Vajaduste hindamine

Tehnoloogia võib potentsiaali valla päästa. Abitehnoloogia kõrvaldab takistused ja aitab tagada sõltumatuse kodus, tööl ja kogukonnas. Abitehnoloogia (AT) aitab elektroonika ja infotehnoloogia funktsionaalseid võimalusi suurendada, hallata ja parandada.

Valida saab paljude AT toodete vahel. AT hinnang peaks aitama hinnata mitut toodet, vastama tekkinud küsimustele ja hõlbustama olukorra jaoks parima lahenduse leidmist. AT hinnanguid koostavad paljude valdkondade spetsialistid, sh füsioteraapia, kutsehaiguste teraapia, kõne-/keelepatoloogia ja muudes valdkondades litsentseeritud või sertifitseeritud eksperdid. Hinnanguid võivad anda ka sertifitseerimata või litsentsimata isikud. Et saada teada, kas isik vastab teie vajadustele, küsige tema kogemuse, ekspertiisi ja küsitavate tasude kohta.

Ligipääs HP toodetele

Järgmised lingid pakuvad teavet hõlbustusfunktsioonide ja abitehnoloogiatega kohtades, sh erinevate HP toodete kohta. Need ressursid aitavad valida kindlad, just teie vajadustele vastavad abitehnoloogia funktsioonid ja tooted.

- [HP Elite x3 – hõlbustussuvandid \(Windows 10 Mobile\)](#)
- [HP arvutid – Windows 7 hõlbustussuvandid](#)
- [HP arvutid – Windows 8 hõlbustussuvandid](#)
- [HP arvutid – Windows 10 hõlbustussuvandid](#)
- [HP Slate 7 tahvelarvutid – HP tahvelarvutis hõlbustusfunktsioonide aktiveerimine \(Android 4.1/Jelly Bean\)](#)
- [HP SlateBook arvutid – hõlbustusfunktsioonide aktiveerimine \(Android 4.3, 4.2/Jelly Bean\)](#)
- [Arvutid HP Chromebook – arvutis HP Chromebook või Chromebox hõlbustusfunktsioonide aktiveerimine \(Chrome OS\)](#)
- [HP pood – HP toodete välisseadmed](#)

Kui vajate HP toote hõlbustusfunktsioonide asjus täiendavat tuge, vt [Toega ühenduse võtmine lk 66](#).

Siin on toodud välispartnerite ja tarnijate lingid täiendava abi pakkumiseks:

- [Microsoft Accessibility teave \(Windows 7, Windows 8, Windows 10, Microsoft Office\)](#)
- [Google'i toodete hõlbustusteave \(Android, Chrome, Google'i rakendused\)](#)
- [Puude tüübi alusel sorditud abitehnoloogiad](#)
- [Toote tüübi alusel sorditud abitehnoloogiad](#)

- [Abitehnoloogiate pakkujad koos tootekirjeldusega](#)
- [Assistive Technology Industry Association \(ATIA\)](#)

Standardid ja seadusandlus

Standardid

Föderaalne hankeregulatsiooni (FAR) lõigu 508 standardid loodi asutuses US Access Board, et pöörata tähelepanu füüsilise, aistingu või kognitiivsete häiretega inimestele suunatud teabe- ja sidetehnoloogiatele (ICT). Standardid sisaldavad eri tehnoloogiate tehnilisi kriteeriume ning jõudluspõhiseid nõudeid, mis on suunatud toodete funktsionaalsetele võimalustele. Konkreetsed kriteeriumid tarkvararakendustele ja operatsioonisüsteemidele, veebipõhisele teabele ja rakendustele, arvutitele, kaugsidetoodetele, videole ja multimeediumidele ning iseseisvatele suletud toodetele.

Volitus 376 – EN 301 549

EN 301 549 standardi koostas Euroopa Liit kooskõlas volitusega 376, et pakkuda avalikke hankestandardeid ICT toodete sidustööriistakomplektidele. See standard täpsustab ICT toodetele ja teenustele rakenduvad funktsionaalhõlbustuse nõuded ja kirjeldab iga nõude testtoiminguid ja hindamise meetodeid.

Web Content Accessibility Guidelines (WCAG)

Veebi sisu kõlbustussuunised (WCAG) W3C WAI-st aitavad veebikujundajatel ja arendajatel luua puuetega inimeste või vanurite vajadustele vastavaid saite. WCAG täiustab juurdepääsu erinevale veebisisule (tekstile, kujutistele, audiole ja videole) ning veebirakendustele. WCAG-d saab täpselt testida ning seda on lihtne mõista ja kasutada ning pakub veebiarendajatele innovaatilist paindlikkust. WCAG 2.0 on saanud [ISO/IEC 40500:2012 heakskiidu](#).

WCAG tegeleb peamiselt probleemidega, mis tekivad visuaalse, helilise, füüsilise, kognitiivse ja neuroloogilise puudega inimestel ja vanematel kasutajatel veebikogemuse saamisel. WCAG 2.0 pakub järgmist kõlbustussisu:

- **Tajutavad** (nt tekstialternatiivid kujutistele, subtiitrid, esitluse kohandatavus ja värvikontrast)
- **Kasutatav** (klahvistik, värvikontrast, sisestamise ajastus, haigushoo vältimine ja navigeeritavus)
- **Mõistetav** (loetavus, ennustatavus, sisestusabi)
- **Töökindel** (ühilduvus abitehnoloogiatega)

Seadusandlus ja regulatsioonid

IT kõlbustus ja teave on seadusandluse suhtes väga oluliseks muutunud. Selles jaotises on esitatud seaduste, regulatsioonide ja standardite lingid.

- [Eesti](#)
- [Kanada](#)
- [Euroopa](#)
- [Ühendkuningriik](#)
- [Austraalia](#)
- [Üleilmne](#)

Kasulikud hõlbustusressursid ja lingid

Järgmised organisatsioonid võivad pakkuda kasulikke teavet puuetega ja vanusega seotud piirangute kohta.

MÄRKUS. See loend pole täielik. Need organisatsioonid on esitatud vaid teabe eesmärgil. HP ei vastuta Internetis sisalduva teabe ega kontaktide eest. Loendi andmete esitamine sellel lehel ei tähenda, et HP on need heaks kiitnud.

Organisatsioonid

- American Association of People with Disabilities (AAPD)
- The Association of Assistive Technology Act Programs (ATAP)
- Hearing Loss Association of America (HLAA)
- Information Technology Technical Assistance and Training Center (ITTATC)
- Lighthouse International
- National Association of the Deaf
- National Federation of the Blind
- Rehabilitation Engineering & Assistive Technology Society of North America (RESNA)
- Telecommunications for the Deaf and Hard of Hearing, Inc. (TDI)
- W3C Web Accessibility Initiative (WAI)

Õppeasutused

- California State University, Northridge, Center on Disabilities (CSUN)
- University of Wisconsin - Madison, Trace Center
- University of Minnesota arvutikasutusprogramm

Muud puudeallikad

- ADA (Americans with Disabilities Act) Technical Assistance Program
- ILO rahvusvahelise tööorganisatsiooni võrgustik
- EnableMart
- Euroopa puuetega inimeste foorum
- Job Accommodation Network
- Microsoft Enable

HP lingid

[Meie kontaktid](#)

[HP mugavus- ja ohutusjuhend](#)

[HP avaliku sektori müügid](#)

Toega ühenduse võtmine

MÄRKUS. Tuge pakutakse ainult inglise keeles.

- Kurdid ja vaegkuuljad saavad HP toodete tehnilise toe ja hõlbustuse teavet järgmiselt:
  - Kasutage TRS/VRS/WebCapTel ja helistage numbril (877) 656-7058 esmaspäevast reedeni, kella 6-st kuni 21-ni.
- Muu puude või vanusega seotud probleemi korral valige HP toodete tehnilise toe ja hõlbustuse kohta abi saamiseks üks järgmistest valikutest.
  - Helistage esmaspäevast reedeni kella 6-st kuni 21-ni numbril (888) 259-5707.
  - Täitke [Kontaktvorm puudega või vanusega seotud piirangutega inimestele](#).

Tähestikuline register

A

abitehnoloogiad (AT)

eesmärk 62

otsimine 63

aku

aku tühjenemine 39

mitte-eemaldatav 39

tegutsemine aku tühjenemise

korral 39

toite säästmine 39

tühjenemine 39

aku laetus 39

aku märgutuli 4

akutoide 38

andmeedastus 35

andmete edastamiseks 35

andurid

ümbritsev valgus 7

arvutiga reisimine 18, 47

arvuti hooldamine 46

arvuti puhastamine 46

arvuti transportimine 47

arvuti väljalülitamine 37

AT (abitehnoloogia)

eesmärk 62

otsimine 63

avalik WLAN-ühendus 21

B

BIOS

versiooni tuvastamine 51

värskendamine 51

värskenduse allalaadimine 51

Bluetoothi märgis 18

Bluetooth-seade 20, 22

buutimisjärjestus

muutmine klahviga f9 52

C

Computer Setup 50

BIOS-i halduriparool 42

käivitamine 50

navigeerimine ja valimine 50

tehasesätete taastamine 50

C-tüüpi USB-port, ühendamine 33,
36

C-tüüpi USB SuperSpeedi port,
tuvastamine 4

D

DisplayPort, C-tüüpi USB

tuvastamine 4

dokkimisliides, tuvastamine 4

draivi märgutuli, tuvastamine 17

E

ekraani heleduse toiminguklahvid
14

ekraani komponendid 6

ekraanikujutise kuvamiskoha

vahetamise toiminguklahv 15

elektrostaatiline lahendus 61

eriklahvid, kasutamine 13

ettevõtte WLAN-ühendus 21

F

fn-luku märgutuli, tuvastamine 10

G

GPS 22

H

halduriparool 42

HDMI heli, konfigureerimine 34

HDMI-port

ühendamine 34

HDMI-port, tuvastamine 4

heli

HDMI 34

helisätted 32

helitugevuse reguleerimine 14

kõlarid 31

kõrvaklapid 31

peakomplektid 32

helisätted, kasutamine 32

helitugevus

helivaigistus 15

reguleerimine 14

heli vaigistamise toiminguklahv 15

heliväljundi (kõrvaklapid) / helisisendi
(mikrofon) ühendpesa,

tuvastamine 3

hooldus

programmide ja draiverite

värskendamine 46

hooldussildid, leidmine 17

HP abistav poliitika 62

HP Fast Charge 38

HP LAN-Wireless Protection 24

HP MAC Address Pass Through 25

HP PC Hardware Diagnostics UEFI

allalaadimine 56

kasutamine 55

käivitamine 56

HP PC Hardware Diagnostics Windows

allalaadimine 54

installimine 55

kasutamine 54

HP ressursid 1

HP Sure Start

kasutamine 53

HP ThinUpdate, kasutamine 49

HP unerežiimis laadimise

funktsiooniga USB SuperSpeed

port, tuvastamine 5

hõlbustus 62

Hõlbustus vajab hindamist 63

häälestusutiliit

navigeerimine ja valimine 50

tehasesätete taastamine 50

I

infrapuna LED-tuled, tuvastamine 7

infrapuna LED-tuled ja veebikaamera

LED-tuli, tuvastamine 6

installitud tarkvara, tuvastamine 3

International Association of

Accessibility Professionals 62

J

jagamise või esitlemise märgutuli,

tuvastamine 10

K

kaamera 6
kasutamine 31
tuvastamine 6
kaamera(d) 7
tuvastamine 7
kaamera privaatsuskatki,
tuvastamine 6, 8
kahe sõrmega koputus,
puuteplaadižest 27
kahe sõrmega libistamine,
puuteplaadižest 27
kasutajaparool 42
katki, kaamera privaatsus 6, 8
kiipkaardipesa, tuvastamine 5
kiirklahvid
kasutamine 15
katkestus 15
kerimisluuk 15
mikrofoni vaigistamine 14
programmeerimise päring 15
klahv fn, tuvastamine 13
klahvid
fn 13
numbrilukk 14
toiming 14
Windows 13
Windowsi rakendus 14
klahvistik
sisseehitatud, numbriklahvistik
13
klaviatuuri ja valikulise hiire
kasutamine 30
klaviatuuri taustvalgustus
toiminguklahv 14
klaviatuur ja valikuline hiir
kasutamine 30
klienditugi, hõlbustus 66
kolme sõrmega koputamine,
puuteplaadižest 28
kolme sõrmega nipsamine,
puuteplaadižest 29
komponendid
ekraanid 6
esikülg 16
klaviatuuriala 8
parempoolne külg 3
põhi 16
vasak külg 5

konnektorid

dokkimine 4
kõlarid
ühendamine 31
kõlarid, tuvastamine 12
kõlari helitugevuse
toiminguklahvid 14
kõnele vastamise märgutuli 10
kõne lõpetamise märgutuli 10
kõrglahutusega seadmed,
ühendamine 34, 35
kõrvaklapid, ühendamine 31

L

laetuse kriitiline tase 39
laetuse madal tase 39
lennurežiimi klahv 20
Lõigu 508 hõlbustusstandardid 64

M

mikrofoni vaigistuse klahv,
tuvastamine 14
mikrofoni vaigistuse märgutuli,
tuvastamine 10
Miracast 35
mitte-eemaldatav aku 39
mittereageeriv süsteem 37
märgised
Bluetooth 18
hooldus 17
seerianumber 17
traadita ühenduse seadmete
sertifitseerimine 18
vastavus 18
WLAN 18
märgutuled
aku 4
draiv 17
fn-lukk 10
jagamine või esitlemine 10
kõnele vastamine 10
kõne lõpetamine 10
mikrofoni vaigistamine 10
numbrilukk 10
RJ-45 (võrk) 4
suurtähelukk 10
toide 9, 16
traadita ühendus 10, 17

N

nelja sõrmega koputus,
puuteplaadižest 28
NFC 22
NFC-koputusala, tuvastamine 9
normatiivteave
traadita ühenduse seadmete
sertifitseerimismärgised 18
vastavusmärgis 18
numbriluku märgutuli 10
nupud
parempoolne puuteplaat 9
toide 11
vasakpoolne puuteplaat 9

O

osutushoob, tuvastamine 9

P

paremal küljel olevad
komponendid 3
paroolid
BIOS-i haldur 42
haldur 42
kasutaja 42
peakomplekt, ühendamine 32
pesad
kiipkaart 5
SIM-kaart 3
turvakaabel 5
pesad, SIM-kaart 3
pistikupesad
heliväljundi (kõrvaklapid) /
helisisendi (mikrofon)
ühendpesa 3
RJ-45 (võrk) 4
võrk 4
pordid
C-tüüpi SuperSpeedi USB-port ja
DisplayPort 33
C-tüüpi USB 36
C-tüüpi USB SuperSpeed 4
HDMI 4, 34
USB SuperSpeed 4
USB SuperSpeed koos HP Sleep
and Charge funktsiooniga 5
privaatsusekraani toiminguklahv,
tuvastamine 14
programmide ja draiverite
värskendamine 46

puutekraanižestid
ühe sõrmega libistamine 30

Puuteplaadiala
tuvastamine 9

puuteplaadi ja puutekraani kahe
sõrmega kokkusurumise/
suumimise žest 27

puuteplaadi ja puutekraani
koputusžest 26

puuteplaadi- ja puutekraanižestid
kahe sõrme kokkusurumine ja
laililiigutamine suuruse
muutmiseks 27

koputamine 26

puuteplaadi kasutamine 26

puuteplaadi nupud
tuvastamine 9

puuteplaadižestid
kahe sõrmega koputus 27
kahe sõrmega libistamine 27
kolme sõrmega koputamine 28
kolme sõrmega nipsamine 29
nelja sõrmega koputus 28

puuteplaat
kasutamine 26

põhi 18

R

Remote HP PC Hardware Diagnosticsi
UEFI sätted
kasutamine 57
kohandamine 57

ressursid, hõlbustus 65

riistvara, tuvastamine 3

RJ-45-märgutuled (võrk),
tuvastamine 4

RJ-45-pistikupesa (võrk),
tuvastamine 4

S

seerianumber, arvuti 17

SIM-kaardi pesa, tuvastamine 3

SIM-kaart, sisestamine 18

sisemised mikrofonid, tuvastamine
6, 7, 17

sisseehitatud numbriklahvistik,
tuvastamine 13

standardid ja seadusandlus,
hõlbustus 64

SuperSpeedi port ja DisplayPorti
pistik, C-tüüpi USB ühendamine
33

suurtäheluku märgutuli,
tuvastamine 10

sõrmejäljed, registreerimine 44

sõrmejäljelugeja 45

sõrmejäljelugeja, tuvastamine 12

säästurežiimi käivitamine 37

T

tarkvara

tulemüür 45

viirusetõrje 44

toide

aku 38

väline 40

toiminguklahvid 14

ekraani heledus 14

ekraanikujutise kuvamiskoha
vahetamine 15

helivaigistus 15

kasutamine 14

klaviatuuri taustvalgustus 14

kõlari helitugevus 14

privaatsusekraan 14

traadita ühendus 15

tuvastamine 14

toitehaldus 37

toiteikoon, kasutamine 38

toitejuhtme ühenduspesa
tuvastamine 4

toite märgutuled 9, 16

toitenupp, tuvastamine 11

toitesätted, kasutamine 38

toitevool 59

toote nimi ja -number, arvuti 17

TPM-i sätted 52

traadita võrk (WLAN)

avalik WLAN-ühendus 21

ettevõtte WLAN-ühendus 21

tööpiirkond 21

ühendamine 21

traadita ühenduse antennid,
tuvastamine 6, 7

traadita ühenduse juhtelemendid
nupp 20

operatsioonisüsteem 20

traadita ühenduse klahv 20

traadita ühenduse märgutuli 20

traadita ühenduse märgutuli,
tuvastamine 10, 17

traadita ühenduse nupp 20

traadita ühenduse seadme
sertifitseerimismärgis 18

traadita ühenduse toiminguklahv
15

tulemüür 45

turvakaabli pesa, tuvastamine 5
täpne puuteplaat

kasutamine 26

täpse puuteplaadi žestid

kahe sõrmega koputus 27

kahe sõrmega libistamine 27

kolme sõrmega koputamine 28

kolme sõrmega nipsamine 29

nelja sõrmega koputus 28

töökeskkond 60

U

Unerežiim

käivitamine 37

väljumine 37

Unerežiim, käivitamine 37

USB SuperSpeed port, tuvastamine
4

V

varundus 49

vasakul küljel olevad komponendid
5

ventilatsiooniavad, tuvastamine 5,
11, 16

video 32

C-tüüpi USB 33

DisplayPort-seade 33

HDMI-port 34

traadita ühendusega ekraanid
35

viirusetõrjetarkvara 44

võrgu pistikupesa, tuvastamine 4

välistoide, kasutamine 40

väljalülitamine 37

W

Windows Hello 31

kasutamine 44

Windowsi klahv, tuvastamine 13

Windowsi rakenduseklahv,
tuvastamine 14

WLAN-i antennid, tuvastamine 7, 8

WLAN-i märgis 18
WLAN-seade 18
WWAN-i antennid, tuvastamine 6, 7
WWAN-seade 20, 21

Ü

ühenduse loomine WLAN-iga 21
ühenduspesa, toide 4
ühe sõrmega libistamise žest (ainult
puutekraanidel) 30
ümbritseva valguse andur,
tuvastamine 7